

JUAN MARI INDO / ERREPORTAJA: ELIZAKO ITUTEAK

IRITZIA: AINHOA FERNANDEZ

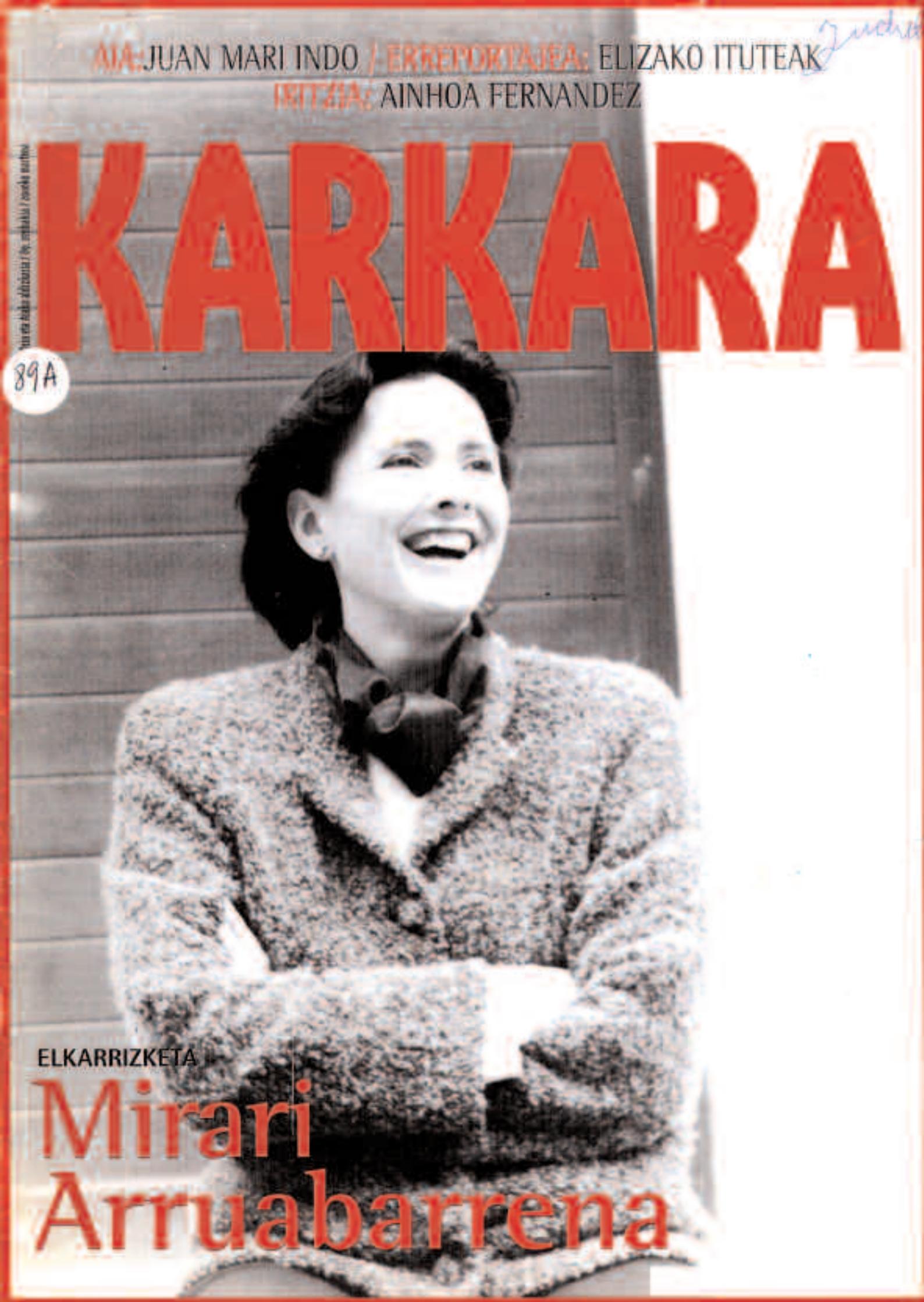
Zuchi

KARKARA

89A

ELKARRIZKETA

Mirari
Arruabarrena

**NOLA NAHI DUZU
EUSKADI GOBERNATZEA?**

• Zeuk erabaki.

KARKARA

Orio eta Alako aldizkaria

Kultur etxea
20610 ORIO
Tel. 943 83 15 27

Posta elektronikoa:
karkara@topagunea.com

LEGE GORDARIA SS 346/90

ISSN 1132-1105

TIRADA 2.600 ale

EDITORIA

KARKARA TALDEA
kultur elkartea

ZUZENDARIA

Ana G. de Txabarri

ERREBAKIDIO BURUA

Rikardo Uzkudun

ERREBAKIDIO TALDEA

Pat Cowie, Miren Etxeberria,
Jakes Goikoetxea, Ana Iturain,
Iñaki Iturain, Nere Manterola,
Ainara Peña eta Jaber
Zabaleta

ALDAO ERREBAKIDIA

Eli Lasa

PUBLIZITATEA

Ainara Peña

TESTUEN ZUZENKETA

Iñaki Iturain eta
Jaber Zabaleta

ALE HOMETAMO LAGUNTAZIALEAK

Alberto Barandiaran, Ainhoa
Fernandez eta Orioko Herri
Ikastolako 5. mailako haurrak

ARGAZKIAK

Ana G. de Txabarri

DISEÑUA

AIALA Goio Arana

BARRUKOA Jaber Zabaleta

PUBLIZITATEA Iñigo Gaztañazpi

AZKEN ORRIALDEKO MARAZKIA

Iñigo Manterola

BANATZIALEA

Miguel Angel Sanz

INPRIMATEGIA

Gertu Koop. E. (Oñati)

KARKARAk ez du bere gain hartzen
aldizkarrian adierazitako esanen
edota iritzien erantzukizunik.

KARKARA argitaratutakoas bermam
daieteke, osorik edo zatika,
baldu eta iturria sipatzen hada.

BERTSO JARRIAK

Inauteriei

1

Kandelaria, Santa Ageda
pasatu berriak dira,
gure herrian holako festek
egiten dute distira;
aspaldidanik denok irrikiz
gabiltza jira ta bira,
Inauteriak, Aratustea,
sar bitez Euskal Herrira,

3

izaten dugu Ostegun Gizen
eta Ostiral Argala,
larunbatean jendea normal
igandearen karnabala,
mozorrotuta ateratzeko
ez da aukera makala,
elkarren ondon izanda ere
ezagutzen ez gerala.

2

Iturenrik Zubietara
oinez doaz ttunturroak,
Nafarroa da aintzindaria
beste guztioak semeak.
Txorimaloa, Ziripot, Sorgin
Mielotxin eta hartzak,
alda gaitezen denok itxuraz
utzirik arropa zaharrak.

4

Hemen Orion oihura dugu
Ikastolan ospatzeko,
nagusienak prestatzenten dira
gainontzeak pozteko,
gonbitik gabe etor zaitezke
parre pixkat egiteko,
zahar ta gazteei berdin helduei
agur denoi amaitzeko.

ORIOKO HERRI IKASTOLAKO
5. MAILAKO HAURRAK

2000KO PUBLIZITATE PREZIOAK

Modulu bat	2.000 PTA
Bi modulu	4.000 PTA
Hiru modulu	6.000 PTA
Lau modulu	8.000 PTA
Sei modulu	12.000 PTA
Zortzi modulu	16.000 PTA
Orrialde erdia	20.000 PTA
Orrialde osoa	35.000 PTA

Prezio hauetan zenbaki
baterako balio dute.
Publizitatea urte osorako
kontratatzen dutenei % 10eko
deskontua egingo zaie prezio
hauen gainean.

• Gipuzkoako Foru Diputazioak
diruz lagundutako aldizkaria

Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak
diruz lagundutako aldizkaria

Orioko Udalak
diruz lagundutako aldizkaria

Erregeen karterua!

Bart gauean Bizarzurirekin egon naiz. Nahiko triste zegoen. Urtekit urteria "Erregeen karterua" oihu eginez danborrari eragiten diotenak gero eta gutxiago dira (aurten hamar izango al ziren?) Eta Erregeak? Ene, Erregeak! Duela 40 urteko jantziak, duela 50 urteko eraztun eta lepokoekin, duela 60 urteko kapekin... Eta Erregeen laguntzaileak? Leondo osoa zuri-zuria, nork eta Baltasar erregearen laguntzaileak: *Ama, eta Baltasar egiazko hertsia boda, zergatik da bere laguntzailea gizonrezko? Baino, laguntzaileak ere ez al dira, ba, maguak?*

Zer erantzun horrelako galderari? Momentuan okurriru zitzaidana: *Ez lastana, Erregeak bai, badira magoak; baina, beren laguntzaileak toki guztietara ez direnra allegatzen, ba, berri bakoitzak bere laguntzaileak jartzentz ditzu.*

Bizarzorik esan zidanez, agian datorren urtean ez da kabalgatarik izango. Betiko jendea, antolatzeaz arduratzentz dena, erre-erre eginda dago. Borondate osoz aritzen dira eta keja besterik ez dute jasotzen: *Asko lastatu dira aursten Erregeak; izugarrizko botza egiten zuen eta ezin gara kabalgata osan zuen zain egon. Erregeek eskaleak dirudite, zer ean dute? ez zaitie ezer idertzen; urtero berdin...*

Agian, beti esaten dugun moduan, alkatea ote da honen guztien erruduna? Ala, agian, hori da bakoitzak bere lepoa zuritzeko erabiltzen duen aitzakia? Ez ote dugu urteko gainontzeko 354 egun horietan tartetxo bat bilatuko gure umeen egun magiko horretarako gauzak prestatzeko? Besterik ez bida ere, festetarako jartzen den diru kopuru horretako zatitxo bat harto eta hala, goazen Donostiaro Festaren Erregearen denda horretara eta eros diezaiegut, behingoz, benetako jantzia eta ez kortina paska horiek.

Agian, erosketaz norbait ardura daiteke gaur bertan. Hala ere, bida zerhait zailegoa: nork antolatuko du datorren urtean gure Erregeen kabalgata? Izan, bida gure herrian hainbat gazte talde. Agian, erreleboa egiteko garaian gauza. Baino beti bezala, borondateko kasu hauetan, badakigu...

A! Eta nire partetik zeronak aurtengo Bizarzuriri. Berak ulertuko du zergatik.

MARISA ARRUA BARRENA ELIZALDE

Orio non?

Turismoko nazioarteko feria, FITUR 2000 dela-eta, Euskadiko stand-aren barnean gure inguruko herri askok izan

Gutunetarako

OHARRAK

Argitaratu nahi diren gutunak KARKARAken buzoian utz daitezke (udaletxe atzeo portalean), edo gure lokalean entregatu (kultur etxeen). Posta elektronikoz ere bidal daitezke honako helbidera:

karkara@topagunea.com

KARKARAk ez du argitaratuko izenik gabe datorren gutunik. Egileak hala nahi badu, ezizenarekin argitaratuko dugu; baina, beti, guk egilea nor den jakinda.

KARKARAk bere egiten du eskutizak laburteko eskubidea.

du tartetxoa. Oso balorazio positiboa izan dela jasotzen dute egunero albisteek. Horren ondorio Aste Santuaren eta udan espero da, jendea bisitan datorrigunean.

Urola, Gnierra, Kostak ilusioz aurkeztu dute nortasuna eta berezitasuna. Baino nik hutsune bat aurkitu dut: Zumaia, Getaria, eta Zarautzen ondoan, Orio ez agertzea. Zer alkatezak uzten du alde hatera horrelako promozio interesgarria? Arkupe elkartea non dago hau ez bultzatzeko? Zer gertatzen zaio herri honi? Aspaldian herri honestako gertakizun lotsagarriak isilean egon dira. Udalak gorabehera latzak izan ditu nahiz eta halako moduan gainditu, baina benetako arrazoak ez dira akordio ilun batez gainditzen, eman denbora. Kontzentzia apur batek ezin du bestaldera begira jarraitu, oriotarrak esnatu beharrean gauza. Agian, hori izango da FITUR 2000an ez azaltzeko arrazoi nagusia eta beste gauza askorena ere: lo gaudela. Ba, kontuz esnatzean zer aurkitzen dugun.

B. MUJICA (DVTIK HARTUA)

Orio non? (2)

Ortziaren 12ko Diario Vasco egunkarian gutuna argitaratu zen, 'Orio non?' izenburuaren, FITUR-2000ko Euskadiko stand-ean Orio agertzen ez zela-eta kezka agertuz. Aldez aurrek eskerrak eman nahi dizkio gutunaren egileari erakusten duen kezkatik, eta, KARKARAk eskaintzen digun aukera baliatuz, kontu pare bat argitu nahi nuke,

oriotarrek jakin dezaten.

Batetik, jakin behar da Orio gure eskuadorean pakete turistiko osoaren barruan sartuta dagoela, 'Kostaldea-Costa Vasca' izenak Zestoa, Zumai, Getaria, Zarautz, Aia eta Orio biltzen baititu. Bestetik, eta kanpitari dagokionez, Kanpinen Euskal Federazioaren eskutik ibiltzen gara, eta, gainera, protagonismo berezi batekin, gure kanpineko zuzendaria izaten baita stand-ean egoten dena azoka garrantzizkoen eta. Bisitariak erakartzeko aukera hikaina du, beraz.

1999an honako azoketan izan ginene: Madrilgo Expo Ocio, martxoaren 13tik 21era; Bartzelonako SITC, apirilaren 29tik maiatzaren 2ra; Bordeleko Foire Internationale, maiatzaren 13tik 16ra; eta Valladolideko Intur, azaroaren 25etik 28ra.

2000an, berriz, zazpi azoketan parte hartuko dugu (batzutan izan gara dagoeneko).

Bukatzeko, adierazi nahi dut legealdi honetan batzorde bat sortu dela propio, sustapen ekonomikoa, turismoa, merkataritza eta enplegu lantzeko, badakigulako hirugarren sektoreak garrantzi handia duela herriaren ekonomiarentzat.

Ez nuke nahi inork erantzun gisa hartzerek idatzi hau. Kontu batzuk argitzeko baizik ez ditu egin, eta berri diot bai nik eta bai Udal Korporazioak benetan eskertzen dingula oriotar kezkatuak izatea, beren laguntzarekin hobeto gestionatuko baititugu dantzakun errekurtoak.

ORIOKO ALKATEA (ERREDAKZIOAN ITZULIA)

UlerGAITZA

Euskal Herriko rock and roll-ak ez du inoiz diririk emanen, Gaitzak ez du lokalik izanen, ta ezex ez da herdin?

No future, honela ezin leike hemen ibili, ez da posible, ezin liteke, hipokrisiari stop!

Udaletxe bat basen, orotan bihotzbera, rock and roll-aren hegoek Gaitzako bertsioek antza aldatzen zutena, Irakurle maite, otoi barkamendu, ez badut bozkarioz kantaldi hau ondu, jostetako gogoa dantate kendu, lokala nahi duenak aunitz sofrizten du.

Baina bat-batean musika amaitu egin da, eta mahai azpian norbait kantatzentz hasi da: reggae, punk, ska eta fandango, Gaitza lokal gabe dago. Rock and roll-a batzokian? Maizto!

PATXI URANGA

Gutun gehiago 31. orrialdean.

Nola ikusten duzu Kultur Etxearen funtzionamendua?

AINARA PEÑA
22 urte

Kultur ekintza batzuk antolatzen dira; baina, agian, ez nahikoak. Betiko jendea ibiltzen da Kultur Etxean, eta antolatzen diren ekintzak ere antzekoak dira beti.

Agian, sartzen ez den jendearentzat ekintza eraginkoarragoak egin beharko lirateke; adibidez, konferentzia gehiago, hitzaldiak gai ezberdinak landuz...

EGOITZ EIZAGIRRE
16 urte

Kultura ekintzak gutxi bultzatzen dira. Laguntena gehiago beharko litzateke antolaketa lanetan.

Gazte jendea asteburuetan herrietan gelditzeko ez dago ezer. Orokorean, kultur jardueren gutxi eskaintzen du Kultur Etxeak.

IGOR SALSAMENDI
24 urte

Bizitason gehiago beharko luke; erakusketaik sartzen da jendea, baina hortik aurrera ez da somatzen mugimendu handirik. Betiko bilera eta ekitaldiak egiten diri; ez dago ekitaldi orijinalik ia.

Kultur etxea ofizialegia dela iroditzen zait, berriengia. Gazte jende gehiago sartzea lortu behar da.

M. CARMEN EIZMENDI
52 urte

Bilerak eta erakusketaek egiteko nahiko ondo antolatuta dago. Gainera, liburutegia eta Ostargiren lokala dela-eta, unea eta heldu dezente ibiltzen da hara eta horra. Hala ere, gehiago lagundu beharko litzateke herriko taldeei, bai diru aldetik eta baita antolaketa lanetan ere.

ORIOKO OGIA HORRIGI
OPIL OKINDEGIA
Frontoi ondoan
Tfnoa: 943 83 01 89

PATXI OLIDEN
Eusko Gudori, 25 Tel. 943 83 00 10

Hemengo horrigia.
Etxeko produktuak: triplex, odolki, txakorro, txarizo, kroketak...

HERRI IKASTOLA

ABESLARI KALEA, 8
TEL: 943 83 47 04
FAX: 943 13 09 38

ALUYOLA, S.L.
Fatiña Aspasia

LEHIOAK, ATEAK, PERSIANAK
P.V.C., ALUMINIOA,
POLIURETANOA SISTEMA
PERFIL THERMIKOA

PRESUPUESTOAK KOMPROMISOK GARE

Jaizkibel plaza, 8 LASARTE
Telefona: 943 36 22 77

TRIBUNAL DE GUDI. Saneamendu sarean era gatzietako zikiniek azaldu ohi dira.

Arazoak ur zikinekin

■ Udazkenean basiko dira Bebek Kalea zulatzen.

*Azkenaldian kirats
bandia sentitu omen da
zenbait kale bazterretan.
Arazo boriek ur fekalak
bideratzeko sisteman
izandako ataskoek sortu
dituzte. Eusko Gudari eta
Aritzaga kaleak zulatuko
dituzte datorren udazke-
netik aurrera, saneamen-
du sare berria sartzeko.*

Herritar batzuk kexaka zebil-
tzan aspaldian, zenbait tokian
sentitzen zen kiratsa zela-
eta. Udalean jakin dugunez,
hori guztia ur fekalak bidera-
tzekeko sisteman izandako arazoengatik gertatzen da.

BONBEO PLANTA

Herriko ur fekalak ponpaketan
plantaren bidez kanporatzen

dira. Saneamenduko obrak
egin zirenetik, bonbeo planta
hori frantzez fabrika ondoan
jarri duten hapore puentear-
ren barruan dago. Han, aile-
gatzen diren hondakin solidoak
txikitu egiten dira eta,
ponpa baten bidez, Zarauzko

depuradorara bidaltzen dira.
Depuradoratik pasa eta gero,
itsasora bideratzen da Moila-
rri inguruko emisarioetik ha-
rrrena.

Bonbeo plantara errioaren
azpitik pasatzen den hodi ba-
tetik iristen dira hondakinak.

HARIARI TIRAKA

Komuneko zulotik behera

Amaia Usandizaga, Udaleko arkitekto teknikoa

Saneamendu-sareca herriarena da, eta herritar guztioek
egin behar ditugu ahaleginak sare horrek egoki funtzi-
oan dezan.

Batzuek edozer gauza botatzen dute komuneko zulotik
behera: kompresak, tamboiak, salvaslip-ak, toalla busti txikiak eta abar. Produkuen horiek ez dira biodegradableak, eta
ataskoak sortzen dituzte hondietan eta honbeoko plantan.
Beste batzuek atun-buruak ere bota izan dituzte komuneko-
ra, eta horrek arazo handiak sortu izan ditu behin buin
gehiagotan. Txukunagoak izan gaitzen!

Arostegineko horretatik 18
metroko sakoneran sartzen
dira eta, errioa gurutzatuz, 22
metroko sakoneran allegatzen
dira honbeoko plantara. Kontu-
da planta honek ezin duela
txikitu hondakin kanitare
handia batera eta, horregatik,
ateska batzuk jarri zituzten
herriko hondietan, zaborrak
plantan ez pilatzeko.

ATASKOAK HONDAKIN SOLDOENGATIK

Ateska horietan komunetik
behera botatako hondakinak
pilatzen dira, eta horiek era-
gindako ataskoak sortzen du
kaleko kiratsa. Azkenaldian
ateska horiek desataskatzen
aritu dira herriko langileak eta
denetarik aurkitu dute. Goi-
goiko argazkian ikusten den
moduan, animalien tripak eta
barrunbeak ere aurkitu dira
beste gauza askoren artean.
Arazoa zenbaterainokoa den
jabetzeko, nahikoa da datu hau
ematea: orain dela aste pare
bat, udaldeko langileak atas-
ko libratzen ari zirela, arku-
me oso bat atera zuten, istel-
ustela. Xixarioneko pare ho-
retako arketatik, Toki horre-
tan biltzen dira Eusko Gudari
kaleko hodia eta plazaldekoak,
eta hor izaten dira, gehiene-
tan, arazoak.

UDAZKENEAN OBRAK HASIKO DIRA

Ramon Etxeberria, Obra eta
Zerbitzueta batzordeko
buruaren esanetan, udazke-
nean hasiko dira ur zikinak
bideratzen dituzten hodiak al-
datzen. Orain, Eusko Gudarien
eta Aritzagan, batera joa-
ten dira euri urak eta fekalak,
hodi bakarrean. Obra egin eta
gero, euri urak hodi batetik
joango dira, eta ur zikinak,
berrik, bestetik. Beraz, Eusko
Gudarien kalea, plaza inguru-
ra eta Aritzaga kaleak zulatu
beharko dituzte goitik behe-
ra. Aldi berean, espaloiak ere
berrituko omen dituzte dena
txukun-txukun lagaz. Udalean
esandakoaren arabera, askolu-
zatuko dira lan horiek —urte
beterik gora— eta pazientzia
handiz hartu beharko da.

Gizarte zerbitzuen informazio orria

AZURZANETIK du izeña Ongizate batzordeak ateria duen berri paperak. Gizarte zerbitzuen berri dako informazio orriak eta hiru hilabetez behin kaleratuko da.

Lehenengo alean azaltzen ez bada ere, martxoan hada nobedaderik. Bi hilabetetik behin antolatuko dira hitzaldiak. Hil honetan Julian Bereziarturen bisita izango dugu. Gainera, Medicus Mundiren erakusketa bat izango da martxoaren 7tik 15era Kultur Etxean. Erakusketa Sebastián Salgadok egindako Brasilgo Lurgabeen Nekazarien inguruko argazkiez osatuta dago.

Argazkiak Salatxon

M. GRACIA de la Horch kataluniarren argazkiak daude ikusgai Salatxon. Montajea eta argazki sortzailea lantzen du gehienbat.

POSTUAK EGITERI. Giustura aritu dira postuak egiten, ez dira bain guztira egungo morik pasatzen ez bain.

Kontrapasarako postuak

ARRAUN ELKARTEKO EHIZTARIEK chizerako postu berriak egin dituzte herriko lurretan. Guztira 82 postu jarri dituzte eta horien banaketa egunero egiten da, zozketa bidez, udaletxe azpian.

Postu horiek udaberriko kontrapasarako prestazi dituzte, kostaldean toki ona baita pago-usoak ehizatzeko. Otsailaren 13an ireki zen chizerako epoa eta martxoaren 26a arte iraungo du. Kontrapasako legeen arabera, postu bakoitzean bina lagun egon

daitzke eta bakoitzak seina pieza harrapatu ditzake, gehienez.

Elkarteko ehiztariek esan digutenez, oraindik ez da ia usorik pasa, eta noiz pasako zain omen daude denak. *Hego baizea komentu da usua iparralderantz pasatzea; eguraldi txarrarekin beste leku batzuetatik herrena pasatzen da.* Postuak eraikitzeko garaiam izan duten laguntza eskertu nahi izan dute ehiztariek; batez ere, parte hartu duten lurjabe eta baserritarrena.

ertza
usaindegia

Teléfono: 943 83 10 00

Pelukeria eta estetika misioa

ZASS
Diseño vegetalista de alta calidad naturalista
Hacienda Jardines de la Reina
Asturias asturias
Peluquería
Depilación

Ses Bikolar, 2 Tel: 943 83 21 70

AUTOAK AUKERA ONEAN

AIA ORIO

Telefonos: 943 13 04 38

TANATORIO ZARAUTZ
EUROFUNERARIAS TALDEA

Hileta eta zerbitzu orokorrak

SAGARDOTEGIA
SATXOTTI

Berezitasunak:
bakallao frijita □ txuleta □ antxumea borduntzian □ bakallao tortilla

Aiako Santio auzoan
943 83 57 38
Urte osoan zabalik!

ENGLISH
Dublin
eta
Cambridge

Informazioa
943 13 21 31

Dososisa eta probintziako ospitaleetan
• Aldioroko zerbitzua
• Belotarri gelak
• Koroiak, eskelak, tramitziak...

Araba kalea, 35 Zarautz
Tel/Fax: 943 13 22 52

EUSKAL HERRIKO KULTURA Kampaia daude saritua jasterik izan ez zutenet, bere sunitartekoak joan zirene saria jasotzen.

Oparoa izan da aurtengo literatur upta

■ Saritutako bi lan erbestean egin dira: Australian eta Italian.

HORIZAN DA aurtengo berrikuntza "Euskal Herriko Gazte" Literatur lehiaketan, saritutako bi lan erbestetik bidali haitituze, Italiako Torinotik eta Australiako Sidneytik. Dena den, iazkoan haino lan gutxiago aurkeztu da; hala komentatu zuten sari banaketa ekitaldian epaimahai lanetan jardun direnek.

SARITUAK

Ipuinen arloan 1. saria Zigor Etxanizk irabazi du, *Mirenren izena* izeneko lanarekin. 2. saria Iñigo Fernándezentzat izan da, *Balde bete angula* ipuinagatik. 3. saria Iñaki Gurrutxagak eskuratu du *Inurako hudentriak* izeneko ipuinarekin. Akzesita, berriz, Olatz Elustondoren tzat izan da, *Seigarren* titulidun lanagatik.

Olerki arloan Iñigo Fernándezentzat izan

da lehenengo saria, *Amarranteak ez daki olerki ederragatik*. 2. saria Urko Esnaola eskuratu du Australiatik bidalitako *G'day mate* hertsu-sortarekin. Eta hirugarrena, berriz, Iñaki Gurrutxagarentzat izan da *Heriotzaren jenerala* izeneko bertsoengatik. Olerkien arloan bi akzesit eman dituzte, Zigor Etxaniz eta Iusei Alguacilenzat. Azken honek Italiatik bidalitako e-mail batzuk agurtu zituen sari banaketa joandakoak.

BESTE BI SARI ZIGOR ETXANIZENTZAT

Deia egunkariak antolatutako Ostadar ipuin lehiaketan Zigorrek hirugarren saria eskuratu du aurtzen eta Portugaleteko literatur lehiaketan, aldiz, 2. saria. Beraz, ez du agortzeko bildurrik Zigorren literatur iturriak.

BERRI LABURRAK

Saharako umeak hartzeko deia

GIZARTE Zerbitzuen batzordeak bultzatuta, surreta jarraitzen du Mendebaldeko Sahararen aldeko kampainak. Herrialde honen egoera politikoa salatzeko, gutunak bidaltzeko eskaria egin du Euskadiko Frente Polisarioaren ordezkaritzak. Gutun horiek hainbat gobermuri eta NBE (Nazio Batuen Erakunde) -ko presidenteari bidaltzeko diri eta Gizarte Zerbitzuen bulegoan eskura ditzakeue.

Bestalde, "Oporrak bakean" programaren barruan, uztailean eta abuztuaren hango umeak etxean hartzeko prest dauden familiak behar dira. Izen emateko epea martxoaren 6tik 15era bitartekoa da. Interesa dutenek Gizarte Ongizateko bulegora jo behar dute.

Atur laten bilketa bukatu da dagoeneko, 100 bat poltsakada jaso dira, gutxi gorabehera.

Salatxo abesbatza Legazpin

DATORREN apirilaren 1ean, aurtengo lehen kontzertua emango du Salatxo abesbatzak Legazpin. Arratsaldeko 8etan izango da Santa María de la Asunción izeneko elizan. Herritarrok animatu nahi ditu Salatzok hara joateko.

MAPFRE ASEGUROUAK

LABORARGI, S.L.
AHOLKULARITZA (Fiskal, Laboral, Kontrabida,
Finanzas, Aseguramiento)

EUSKAL GUARDIA SEZ. I.T.E. - TEL: 943 15 57 20 FAX: 943 83 52 98 - 29610 ORIO

GOIZEKO

*KAFETEGIA
*IZOZKIAK
*CROISSANDREGIA

Pasteleriko
enkarguak
hortzen dira

Aita Lertxundi, 33
Tfno.: 943 83 28 55

Ostiralean Jai

UDA partean egin izan den moduan, hemendik aurrera Ostiraleroko kontzertuak izango ditugu herriko hainbat tahernatan Ostiralean Jai programaren barnean. Da-goeneko hasiak dira kontzertuak. Morauk eta bere taldeak jo baitzuten Kolon Txikin otsaileko azken asteburuan. Hurrengoak honako hauek dira: martxoaren 3an, Piztiak K2 tabernan; martxoaren 10ean, 12 Tribu Kolon Txikin; martxoaren 17an, Ostantzako Goizekon; martxoaren 24an, Triki ta Ke Koastan; martxoaren 31n, Xuia reggae band Salatxon; apirilaren 7an, Lorelei K2n; eta apirilaren 14an Jaki Berkoetxea Salatxon.

Konzentrazioa hilketak gitzestuz

FERNANDO Buesa eta Jorge Diezen hilketak salatzeko konzentrazioa egin zen herriko plazan otsailaren 23an. Udalak deituta.

TRONENAK GAZTEEN LAGUNZALEKIN. Dantzari txikienek gazteen lagunetza jau zuten beren dantzak egiteko.

Dantzari txikien emanaldia

PASA DEN LARUNBATEAN arratsaldeko 6etan hasita, urteroko emanaldia eskaini zuten Musika eskolako dantzariekin. Beti bera-zala, jendea erruz hurbildu zen frontoira eta barre pixka bat egiteko aukera izan zuten dantzari txikienekin.

Pilotaleku goraino bete zen. Eserleku guztia segituan bete ziren eta ehun lagunetik gora ziren zutik ikusi behar izan zutenak.

Emanaldia bizi-bizia izan zen. Txandaka-txandaka atera ziren dantzariak pistara, txi-

kiak eta handixeagoak nahastuz. Guraso, aiton-amona eta lagunez osatutako publikoak gogoz jo zuen txalo emanaldi guztien bukaeran, eta, zalantzarak gabe, txikienden saino izan zen arrakastatsuena.

Oso ikusgarria izan zen, baita ere, DBHko gazte batzuek eskainitako koreografia beretza. Grisez batzuek, eta urdin ilunez beseteek, sentimendu handia jarriz egin zuten dantza, eta ikusleek oso gustura txaloru zituzten.

ARRALDE

SAGARDOTEGIA - JAIETXEA

EROTAZELA II
JAIETXEA
Dagune: Martesak 1.1.98
Tel: 943 83 01 21
Arg. Akats

MAKAZAGA

Ipsalherrikua

- Igeltseritza orokorra, deneanek egiten duugu
- Prezumptuazioa, eskalatu, kompromisoaik gabe

Lan txandaka eta
merkeza

Tfnoa: 943 83 59 00

RAMIRO

Esko ezazu
zure txanda

943 83 10 48

GAIZTAIAK NAGUSI. Bartzarriera bertaratu ziren horzkideen artean edadetsuak ziren nagusi.

Arraun Elkartearen ohiko batzarra

KULTUR ETXEKO ARETO nagusian egin zuten Arraun Elkarteko kideek urteko batzar nagusia otsailaren 18an, 70 bat lagun elkartu ziren eta direktibakoek azaldu zituzten fazko denboraldiaren nondik-norakoak. 13 bandera irabazi ziren denera: 8 traineruan, 1 zortzikoan, beste 1 arraun ergometroan eta beste hiru bateletan. Arraunketa olin-pikoan 19 izan ziren lortutako dominak: urrezko 11, zilarrezko 5 eta brontzezko 3. Diru-sarici dagokienez, 7.202.000 pezetakoak

izan zen; denak arraunlarien artean banatuak, jakina. Traineruak dagoeneko irabazi du aurtengo lehenengo estropada. Aginagatik Oriorainoko jaitsiera, alegia.

Betalde, Sofholatxaleko OBBkere aukeztu zuen 1999ko kirol memoria. Ohorezko mailara igotzea lortu zuten iaz eta aurtengoa erronka handia izango dela diote, hai kirol arloan, hai ekonomikoki, Madril, Bartzelona, Valentzia, Iruñea eta Zaragozara egin beharko baitituzte bidaiaiak.

HANDIK ETA HEMENDIK

XABIER ARZALLUS

Politikoa

"Oriotarrak balea harrapatu zuteneko bertsoak oso politikak dira; horrelako bertso luze, eder eta politikak, gutxi."

ETB 2000/02/04

MANUEL LASARTE

Bertsolari eta idazlea

"Juanito Iturain urte mordoa prest egon zan edozein pelotariren kontra jokatzeko palaz, eskuz eta erremontez, baina inork ez zion aurre egin."

DIARIO VASCO 2000/01/17

J.A. OLASKOAGA

Aizkorriar

"Arraunketa utzi eta aizkoran hasiko naiz."

ZABALIK 2000/02/12

Niki Garate
Aseguramiento
Euskal Gudari, 14 Jatetx / 3. Tfnoa: 943 13 46 07

URBAZTER
ASEGURUA
AHOLKULARITZA
SUN. NIKOLAIA, 5
TEL-FAX: 943 13 33 19

ODITZ
HORMA ZABALERO DINETAKOAK
GIZON ETA EMAKUMENITZAT
TEL: 943 83 00 89

Marija
ileapaindegia
Testu, eta, multimediatik

ZUMINTZA
- Diagnosologioa
- Estetika
- Odontologia
- Siurra
Tfnoa: 943 83 17 58

GABON
Plater kombinatuak,
pintxoak eta txokolatazak
Tfnoa: 943 83 06 09

REGALATO
Etxeko helatuak eta
kruasanzak
San Nikolas, 17 Tfnoa: 943 13 17 47

- Estetika
- Masajea
- Tatuaiaik

Eusko Gudari, 8
Tel. 943 13 47 29

Juan MANTZSIDOR

‘Galduta ibiltzen naiz umerik gabe’

Herriko plazan ematen du arratsaldea Juanek; ez bakarrik, ordea, baurrez inguratua baizik. Betidanik izan da umezale, eta berriko umeak ere gustura asko egoten dira berarekin. 59 urteko gizonezko bau itsasoan ibili da urte askoan, oruin dela biru urte erretiroa bantu zuen arte. Hala ere, ez omen du astirik aspertze-ko bere inguruan haurrak dituen bitartean.

Zer dela-eta zara horren umezale?

Gazte-gaztetatik izan naiz umezale, herentziatik jasoa dute zaletasuna, etxekoak ere oso umezaleak izan baitira.

Zer behar da haurrak hain pozik edukitzeko?

Goxotasuna, batez ere. Esku onekoak izan gari beti familiak.

Gaur egungo umeek baino litxarreria eta erregalo gutxiago izango zenuen noski?

Bai, Orain litxarreria gehiago izaten dituzte baina lehen baino gutxiago jaten dute. Badakizu, hortztarako txarra

den horretan, gehiago zaintzen dira. Hala ere, nik beti edukitzen ditut karameloak aldean: sugusak, txilpeak eta abar, eta askotan ematen dizkiet.

Jolasean ere ez al dira orain gutxiago aritzen haurrak?

Bai, denbora ere gutxiago dute -eta. Musika, dantza, partikularra eta horrelako kontu asko dituzte eta ez dute jostatzeko denborarik apena. Gaur egun, gainera, haloarekin eta ibiltzen dira eta lehen kanika, txiba eta horrelakoekin jarduten ginen jolasean.

Zer poz klase ematen dizu -beti ume artean ibiltzeak?

Galduta ibiltzen naiz beste-

la. Paseatzea asko gustatzen zait eta egun osoan ez naiz geldi egoten; baina, arratsaldea ailegatzen denean, haurraren beharra somatzen dut.

Nola da posible haur batzuek tratu txarrak jasotzea etxearen bertan?

Hori krimen ikaragarria da. Hala ere, Orion ez dut ezagutzen horrelako kasurik, ez dut inoiz ikusi umerik hurbeldu naharmenekin.

Umea ez al da sekula jo behar edo, beharbada, batzueta zaplasteko bat komenigarria izan daiteke?

Nik uste dur haitz. Tarteka ipurdiko bat jasotzeak ez die kalterik egiten. Lehen askoz gehiago jasotzen genuen, bai etxean eta baita eskolan ere. Hala ere, oruin errespetu gehiago sartzen da jo gabe.

Zergatik jaitsi ote da, zure ustez, horrenbeste jasotze tasa Euskal Herrian?

Ekonomiagatik. Gaur egun ume bat zaintza asko kostatzen da. Bestalde, gaur

egun, nahi ez duenak ez du umerik izaten. Lehen, nahi gabe ere, asko gelditzen ziren haurdun.

Orion ez al dago neskazahar eta mutilzahar gehiegia?

Bai asko dago. Ni ere bai, tarteko. Hala ere, lehen gehiago zeudela pentsatzen du nik. Orain ezkondu edo elkarrekin bizitzen jende gehiago jartzen da.

Zu haur zoriontsua izan al zinen?

Bai, oroitzapen horiek ditut, behintzat. Jolasean ari-ten ginen asko; batez ere, errio basterrean. Hantxe ibiltzen ginen gu, txalipa eta arraun tartean beti.

Itsasoan ibilia zara urte askoan, nola ikusten duzu gaur egungo egoera?

Ni 14 urterekin hasi eti orain dela hiru urte arte, 56 urte nituen arte, ibili nintzen itsasoan, eta oso gogorra da lantegia. Orion bestelako enpresa gehiago balego, ez litzateke inor joango itsasora.

ARRAUNA

Klaudio Etxeberria 'Gorria' joan zaigu

OTSAILAREN 8AN KLAUDIO Etxeberria hil zitzaigun. Oriok historian eman duen patroirik onenetakoak. Urte askoan ibili zen patroilaren Gorria: Aginagan, Tolosan, Juizkibelen, Orion, Ibarra, Lasarteko Michelinen, Getarian, Hondarrabian, Donostian, Zumaien, Arkote-Bermeon eta, azkenik, 1997an, Ondarroan. 113 bandera irabaziak zituen guztira (Kontxako lni), horietatik Zumaien 1984an lortu zituenak dira ezagunenak, denboraldian

jokutusko estropada guztiak irabazi baitzitzen.

Berari buruz galdezian, hauxe zioen Jose Luis Kortak Egunkariak: *Bere gorriak patroi onenetakoak izan zeu. Juanito Lizarraldek Altxerrik, berriz, Klaudioren izacerari heldu zion: Erretxinak egiten zen galduetakoan, baina ez zen bibotz txarrekoak.*

Hiletetan jende asko izan zen, tartean arraun munduko lagun ugari.

**TELMO DEIMAREN
GARAI OFAROA.**
*Klaudio izen
zeh
Zumaiako
tranmeruren
garai
huazetako
patroia.*

KORRIKA

Kamel Ziani
Seuleko maratoian

MARTXOAREN 12an korrituko da Seulgo maratoia, eta han izango da Kamel Ziani. Azkenaldian krosoan ibili da maratoia prestatzeko. Ez da lehenengo aldia izango berarentzat, lehen ere egin izan baitu maratoia.

SOFBOLA

**Bi kategoriatan
txapeldun**

EUSKADI mailako liga mistoa jokatu zen otsaileko azken asteburuan herrian. Orioko Bate Bizkorra txapeldun geratu ziren bi kategoriatan: junior eta seniorretan.

HERRI KIROLAK

J. A. Olaskoaga
aizkoran hasi da

JOSE ANTONIO Olaskoaga, *Aizperro*, arraunketatik laga eta aizkoran hasi da aurten. Donato Larretxea da irakasle, teknika hartu beharra baitauka, baina fisikoki bere kasara entrenatuko da. Uztaileko Gipuzkoako 3. Mailako Txapelketan izango da.

AHOKULARITZA
Fisiko, laborato, kontaketa

Eugenio Garmendia

ASEGURU ARTEKARIA

IBAI ONDO, 1

Tel: 943 83 44 66 - 943 83 49 17

BORDATXO

- Bokadilloak
- Marisko rizto bereziak

Tel: 943 13 30 14

AUTO-LAN

- *Auto konponetak
- *Olio eta gurpil aidaetak

Vitoria/Gasteiz
943 25 79 31

URAITZ

LURGINDEGIAS

KIROMASAIA

LEHIAKIA, 1 DENDA 943 83 13 70

**OLIDEN
HARATEGIA**
Eusko Gudari, 2
Tel: 943 83 10 86

LIZASO
ERLOJU DE
BITXI DENDA
ORIO, KAIAS 5 TFNOA: 83 10 90
ZARAUTZ, IPAB 6 TFNOA: 83 17 43

**ALLIANZ-RAZ
ASEGUROAK**

Allianz E&S
MARIÑE ZALDUA

Ampliamente
representado

Bai Ondo, 10 behe-saria

Tel: 943 13 47 60

GURE TXOKO

TABERNA

ARIZAGA KAI

MENDIA

Ibilaldi neurria Azkoitian

URTERO egiten dira ibilaldi neurriak Gipuzkoako eskualdeetan. Urola-Kosta-ri dagokionez, Azkoitian izango da martxoaren 12an eta Talai-Mendiren bidez joan daiteke edonork. Autobusa goizeko zortzietaan ahotuko da eta baxkal ordurako bueltatu; goiz buelta izango da, beruz.

Bestalde, apirileko Pilmeotarako irteera prestatuko dute Talai-Mendikoek. Kartelak jarriko dituzte martxoaren bukaeran irteeraren beerrir emanet.

PILOTA

J. A. Atorrasagazti eta M. A. Eizmendi udaberri sarketan

GIPUZKOAKO txapelketarako sailkatu ex direnez, federazioak antolatzen duen Udaherria sarketa jokatzan arri dira oriotarra eta aiarra. Dagoeneko, finalera iristea lortu dute. Fittala martxoaren 19an izango da Donostiako Balda frontoian, Palae eta gomazko pilotaz jokatzan dute eta aurreneko aldiz harta dute parte aurten.

KATUBELTZAK. 'Katubeltzak' motziazale taldearen kamarak irabikiko dituzte.

ESKUBALOIA

Talde berria hasi da jokatzen

OTSAILEKO AZKEN ASTEBURUAN hasi ziren partiduak jokatzan herriko eskubaloia talde berrikoak, Lehenengo Orion jokatu zuten, Zaragueta eskolak, eta nahiz eta irabazten hasi, ezin izan zuten garaipenik lortu: 15 eta 20 galdu zuten. Gazte jendea zen nagusi ikusleen artean eta oso giro ona izan zen. Iñigo Morenok, entrenatzaile lanetan aritzen denak, zera zioen lehenengo partidua bukatzean: *Aste hete dataramagu entrenatzzen eta, bala ere, nabikoa itsura ona eman dugu. Aurrerantzean astebururo bi partidu jokatu beharko dituzte, berandu samar*

basi haitira.

Talai-Mendiren izenean arri dira jokatzen burokrazia kontuak errazteko. Taldea, sortu berria denez, maila baxuengana hasi da Kopu jokatzan. Momentuz nahikoa omen dute horrek, jokalarietako batzak eskubaloian inoz ibili gabeak baitira. Hala ere, gogotsu ekin diote, entrenatzaileen poderioz hobetuko dutelakoan. Horretarako herritik kanpo (Usurbil eta Zarautz) eskubaloian aritzen direnen lagunza izango dute. Taldea indartzeko, lau usurbildar fixatu dituzte.

Hau denon gauza da!

AINHOA FERNANDEZ
IKASLEA

**'Hortxe daukagu
ESAIT, euskal selekzio
ofiziala lortu nahian
dabilena, beste
hainbat kirolariekin
batera, baina hori ez
da nahikoa.'**

Azken urteotan gauza dezentre entzun ditugu euskal selekzioari buruz, Badiarudi es painiar gobernuak eta kirol erakunde batzuek ez dute la onartzen Euskal Herriak bere burus ordezkatzea nazioarteko txapelketetan.

Gatzka hau aspalditik dator, baina orain hasi gara denok zerhait gehiago entzuten gai honen inguruan ESAIT taldeari esker (Euskal selekzioaren aldeko iritzi taldea).

BAINA HORREK EZ du esan nahi arazoak konpondua dagoenik. Bai, hortxe daukagu ESAIT, euskal selekzio ofiziala lortu nahian dabilena, beste hainbat kirolariekin batera, baina hori ez da nahikoa. Hamaika kirol federazio dago Euskal Herrian, eta bukoitzak (kasu bukoitza ezberdina dela kontuan hartuz) arazo honen ondorioak jasan behar ditu. Adibidez, Nuarbeko sokatira taldeko kide Luis Gurrutxagak esaten zidan bezala, berek dominak ere galdu dituzte nazioarteko txapelketetan euskal selekzioaren alde horrokan jarduteagatik. Goikoen presioak ere izan dituzte. Eta urrutira joan gabe ere, Orion, arraunarieki, goi-mailako konpetizioetan parte hartu nahi badute, Spainiarekin jokatu behar dute, eta besteha... ahaztu arraunaz.

Eta guk, herritarrok, zer egiten dugi? Ezer

gutxi. Nire inguruko jendeari dagokionez behuntzat, ez dago interes handiegirik gai honen inguruan. Bai, denok gaude euskal selekzioaren alde, nola ez? Baina horrek ez du ezerterako balio jendea ez bida hasten hori kalean azaltzen. Ibon Urbietak esan zidan bezala: *jendeak arte du etxeko sofatik protesta eginda nabikoa dela eta bestea kirulakiek konpon dezatela... bai denon gauza da.*

BESTALDE, BESTE ORIOTAR batek, Eugenio Arbesuk, Euskal Herriko izotz hokey selekzioari hartu du parte orain dela pare bat aste. Frantziaren aurka jokatu dituzte bi partida eta argi geratu da selekzio propioa izateko nahia.

Bada garaia kontzientziatzeko hometaz eta zeozer egiteko, Egia da badirela kirolariak euskal selekzioaren alde daudentak eta es painiar selekzioarekin jokatu ohi dutenak, baina zergatik? Batzuk, konforme dandekoa; eta besteak, aldi, aurrena jarraitu nahi badute eta Euskal Herriari dagokionez, ezaguna egin nahi badute herri hau kirol horretan, beste biderik ez dantza; bai da, Euskal Herriaren omurarako.

Beraz, gutxiago hitz egin eta kritikatu eta has gaitzen lanean!

95.5 / 103.7 / 88.0 MHz

Xiberoak
eraik beza
botza

ALKARREKI ERAIK DEZAGÜN XIBEROKO BOTZA !

Izen - deitura

Helbidea

Herrialdea

- 1000 pezetako laguntza bat ematen diot Xiberoako Botzari
- 2000 pezetako laguntza bat ematen diot Xiberoako Botzari
- 5000 pezetako laguntza bat ematen diot Xiberoako Botzari
- ..... pezetako laguntza bat ematen diogu Xiberoako Botzari

Gure kontu korrentearen ezaugarriak : Kutxa

2101 0045 91 001092747.3

Xiberoak eraik beza botza - P.K 7 - 64 130 MAULE

Tragoxka
Pub

Arizaga, 11
943 13 08 21

Ondarre
DONIBANE

Abetxuri, 4 - Tel: 943 13 41 70

URANGA
Bistrobar

Oñati, Bermeo, Bermeistak

Tel: 943 83 23 56 Eneko Gorro, 3

Iturain
estankoa

Arizaga Plaza # 13 44 73

TEILTAKU AZKIAK. Gutzik ezagutako dizen elizako txoko han. Teiltakua eta beherik ikustea den gain barrik gangoen artean daguena da. Egurrrak egitura horrek euskarria du teiltakunari elize gainetik eta, teiltakutik urez sartzen bari delako, bandatzeko zorian dago. Argazkia Otxola eta Debaka kultur elkartekoa den Javi Castrok atzi digu. Orio ezagutzena etorri zirene behin eta, eliza ikusterakuen, don Andreesek eraman zituen gorzina.

ELIZAKO ITUTEAK

'Jendeak badaki, gauarekin batera, hiru aingeru jaisten direla etxe bakoitzera. Eta lehena atean bertan geratzen dela, eta bigarrena logelan, eta hirugarrena sukaldlean. Eta hiruren aranean etxea ezin hobeki babestu eta zaintzen dutela.'

'Baina jendeak ez daki, gauarekin batera, hiru aingeru jaisten direla Jaunaren etxe bakoitzera ere; kapera, eliza edo katedral bakoitzera, alegia. Eta lehena arkuean bertan geratzen dela, edo elizdorrean edo koruan, eta bigarrena sakristian, eta hirugarrena aldare inguruau. Eta hiruren aranean Jaunaren etxea ezin hobeki babestu eta zaintzen dutela.'

PATXI ZUBIZARRETA: Gau bat aingeru aranean

TESTUA: ANA G. DE TXABARRI / ARGAZKIAK: JAVI CASTRO ETA ANA G. DE TXABARRI

Horrela ematen dio hasiera idazle ordiziarrak bere kontakizun ederrari, Gasteizko katedralaren zaharberritzelanak direla-eta egindako liburuan. Orioko elizako lehen aingeruak koruan bertan geratu beharko du, zimitarioan ur asko sartzen baita euria ari duenean, eta ez duelako zorte hoberik izango —baldin eta ez badu zira janxten, hego eta guzti ondo tapatuta egoteko— kanpandorrean. Bigarrena gusturago egongo da sakristian; eta hirugarrenak, aldare inguruan geratzen bada, erre-taula nagusiko pipien kompania izango du. Hirurak don Andresen lagun handiak dira, elkarrekin pasa dituzten urteak—hogetik gora—horretarako aitzakia ona izan haiti-n. Lauren artean ezin hoheto zaintzen dute Orioko eliza.

Baina, aidanez, hori ez omen da nahikoa eliza ezhondatzeko era, dagoeneko, kezkatzen hasiak dira laurak teilatuak dituen ajeekin.

ELIZA ZAHARRA

1379an, Juan I.a Gartzelako erregeak Orioko herria sortzeko baimena eman zuen, eta idatzit hartan bertan elizaren aurrean hiri-bildua eraikitzen hasteko esaten du. Ordukoa ez da gaur ezagutzen dugun eliza, beste txikiago bat baizik; baina txiki haren gainean dago egina gurea, eta ederki asko nabamentzen da, gainontzeko erreen gainetik, bere harrizko pareta sendoekin. Orio izan denetik, elizarekin izan da, elizari lotuta ditu bai izana eta baita izena ere.

Ikusten dugun gure han 1626an bukatu zuten eta horrela adierazi zuten harrian grabatuta utzirik: 'ACAVOSSE ANO DE 1626'. Inkripzioa goiko kalera ematen duen zimitarioan dago, atearen ondoan. *Egitu dugu!* esan nahiko zuten egindako lanen ostean; hainbeste ahalegindu etu gero, pozet eta harrotasunez.

PREMIASOZ LANAK.

*Gaineke harrera
ziburu
bundatuta du
Ornuko elizak.
Diputazioak
eman behar du
komunitateko
lanak egiten
baizeks
baimena eta,
egoera ikusita,
lebentasuna
emango dinko
eza du.*

HILIOBIAK ELIZAN

Eliza Goiko kaleko bukaeran dago Donostiatik zetorren bidearen muturrean. Barrian nabe nagusi bakarra du, gangoz —kurbatutako estalkia— osatutako sabaiarekin. Bigarren nabe haterik, zabalera eta luzea txikiagokoa, gurutzearen itxora osatzen du nagusia zeharkatuz. Horma oso altuak ditu, ia leihorik gabeak. Burualde dotorea du; plantaren forma karratua goian kurba bihurtzeko, bi kontxa eder erabiltsen baitira. Korua izan

zen egin zen azkena eta lehenengo eliza txiki haren gain gainean eraiki zen. Ondo ikus daiteke hori bertan dauden hilobiengatik, ohitura baitzegoen lehen hildakoak elizan lurperatzeko, eta izen eta guzti gordetzen dira elizako atzealdean.

BERRITU BATEN PREMIAN

Ikusi dugunet, elizaren eta oriotarren arteko harremana aspaldikoa da. Eliza izaten da gure bizitzako hainbat pasarte nagusiko plaza eta, horretako agertoki ikusgarriak guzti lanak behar ditu, hain eder segitzeko.

Harrizko eraikinaren gainean teilarria dago, eta oso egoera txarrean egon ere. Teilarria mugiturra daude eta belaritzarrak nonahi azaltzen dira. Ura sartzen da erruz euri egiten duen bakoitzean eta, nahiz eta harruko egurrezko egitura —teilarriarensten diogea— oraindik ez egon oso hondtua, dena usteltzen hasteko arrisku bizian dago. Horrik segituan pasako litzateke

SABAITIN BEGINA. Gangake giltzarriari salatu bat dago etu bandik hortu zuen Javi Cartek fatua.

hezetasuna eliza barrura. Antzeko gauza gertatzen zaio kapandorreari, matxura asko di-tuela eta ur asko sartzen dela handik ere. Arazo berbera du, baita ere, zimitarioak: itoginez josita dago eta ura dariola hasten da euriarekin batera.

Aje ugari ditu, beraz, gure elizak, eta surrekoek mendez mende kontu handiz zaindu duten bezelaxe, gauza bera egitea egokitu zaigu guri ere. Teilitua dena berritu behar da, erretenak sildatu, urari bi-deak itxi, teilaberritu... berrukoari ahalik eta babeshan-diena emateko, asko beran-dutu baino lehen. 1857an ere egin zen obra handia elizan, eta, orduan, 18.590 erreal ordaindu zen. Orain, 31 milioi pezeta beharko dira. Dagoneko obrari buruzko txosten-a bidali zaio Diputazioari —berak eman behar baitu haimena, eliza monumentu artistikoa delako—, lanak

hasteko. Martxoan hartuko omen du erabakia; Orioko elizari lehentasuna eman baitiote beste batzuen artean, ikusita zein egoera larrian dagoen. Diputazioak berak lagunduko omen du diruarekin, eta baita Elizbarriutak eta Udalak ere; baina, don Andressk esan digunez, herritarren laguntza ere esku beharko da.

Lanak lehenbailehen hastea nahi du don Andressk, oso kezkatuta dagoelako. Gustatuko omen litzaioketan nikolasetarako dena bukatuta ego-tea, hurrengo neguaren astinduak etorri baino lehen. Esan digunez, herriko eliza ez da bakarrik eliztarrena, herriko guztien ondarea baizik, beraz, laguntza eskatzeo garaian, herritar guztiee zabaldu zaie deia. KARKARA, gutxienez, lanen gorabeherak garaiz eta zintzo ematen saiatuko da, irakurle guztiek jakinaren gaitan izateko.

FORMA EDERRAK. Forma argiak eta organo horiek diru gastuak, gehien bat, don Andressk elizan ikusten daudean.

ANDRES GARMENDIA, APAIZA

'Lehenbailehen egin behar da konponketa'

Atzo maite du don Andressk eliza. Batzuetan, gauzaz joaten omen da eta argiak pizten diru zein ederra den ikasteko. Askotan bertzen ditzan Andressk kantarrak eta gogo handiz erakusten die eliza. Oso gustu jasaten dira denak elizaren edertasunarekin barrituta eta apai-zaren bitzkein gosatz eta gero, bere maitasuna sio kurtajiarra baita.

—Zer erakusten diezu bisitariei?

Niri gehien gustatzen zaizkidan gauzak. Elizaren forma eder eta argiak. Erro-sarioko Amaren bizitasuna Haurtxouarekin jolascan; santa Katalinaren liraintasuna; kantundorrera ere joaten gara; koru azpiko hilobiak ikusten ditugu eta azaltzen diet nola etsekoak, maite izandakoak, bertan edukitzeko, elizara ekartzen zituzten; eta organoak ere ikusten dugu, organo zo-ragarria, eta piska bat jotzen diet... Holako gauzak egiten ditugu.*

**'Oriotarrek
egin dute eliza,
oriotarrena da,
eta badakit seguru
erantzungo dutela'**

—Hain gaizki al dago teilitua?

Bai, oso gaizki. Lehenbailehen egin behar da komponketa. Beste gauza batzuk ere badauude egin beharrak: hormetako harriak garbitu behar dira, tarteko zuloak ondo tapatu eta elizako inguruak tenkundu. Errantzia ere pipiak janda dago zeharo, eta konpondua egin behar da. Baina hori dena gerorako utzi behar da, teilitua ez badu konponzen elizarik gabe geratuko gara eta.

—Zein laguntza behar da?

Uste dut erakundeak portatuko direla; baina seguru nago Orioko herri izango dela, beti bezala, laguntza handiena.

Begira harri gastatu horiek, leun-leun daude hainbeste lagun pasa delako gaine-tik, hainbeste jendek eskua jarri dielako eta igurtzi. Oriotarrek egin dute eliza, oriota-rrena da, eta badakit seguru erantzungo dutela.

MIRARI ARRUABARRENA ELIZALDE

'Etxe guztiak saltzen dira'

Lanpostua ISMn badu ere, Orioko Itsas Etxean, Mirari ELA sindikatuaren ari da lanean liberatua gisa. 10 urteko semea eta 8 urteko alabaren ama da eta, gainera, EAJku zinegotzia azken 5 urteotan. Legealdia bukatu arte bebitzat, Hirigintza batzordeko buru izaten jarraitzeko asmoa duela aitortu digu.

RIKARDO UZKUDUN

Nolatan sartu zinen sindikatuaren lanean? Eta zinegotzi?

Nahigabe: Ni ELA afiliatura nengoen eta bila etorri zitzaitzidan bertan lan egiteko. Eta zinegotzi lanetan ere berdin: Jose Miguel Makazaga etorri zitzaidan zerrenda osatzeko jendea behar zutela esanez eta konbentzitu egin ninduten. Ni neu politikagintzan ez nuen neure burua ikusten, nahiz eta gaia interesatzen baita familiaknen laguntzari esker jarrainditzan oraindik ere.

Zer balorazio egiten duzu udalean daramazun urteearia?

Asko ikasten da. Alde batek, herriko martxaren berri izaten duzu; gainera, nik uste dut familia bakoitzeko norbaitek pasa beharko lukeela Udalak herriaren lana zein den jakiteko. Hitz egitea erraza da, baina gauzak martxan jartzear oso zaila izaten da administrazioa oso mantsoa baita.

35. URTEDO EMAKUMEA. ELAko udaletarain eta etxean, bida nabiko lan.

Bestalde, jendea ezagutzen asko ikasten duzu, eta, jakintza, desilusio handiak izaten dituzu zenbait pertsonarekin. Orokorki, saltsa niri dezentegustatzen zaidanez, gustura nabil, nahiz eta batzuetan norberarentzat denbora gehiago nahi izan.

Alderdi abertzaleen elkarlanerako akordioa sinatzeak izan al du udaletxeko giroan eraginik?

Uste dut baitetz. Denok artxagarra ahalegina egiten elkarlana handitzeko, hori bai, batzak beste batzuk baino gehiago. Hartuemanak ere han-

diagoak dira elkar laguntzeko.

Legealdi honetan Hirigintza batzordeko buru zara. Zer proiektu dituzue esku artean hiru urte hauetarako?

Lanik handiena arau subsidiarioak berritzen izango dugu, eta horrek legealdi osoa eramango du, noski. Gure planteamendua lan talde bat osatzea da aukera guztiak aztertzeko. Lan talde hori huek osatuko luke: lege-gizon batek, herriarkitektoak, ingeniero batek eta natur gaietako aditu batek. Gero geru-

nek hartuak genmike azken erabakia. Geroni hasi eta gero oztropoak topatu beharrean, horrela hobetzen dela uste dugu. Aurtent hasi behar dugu lan horretan.

Zertan da industrialdea?

Nik Motondo aldea baztertu du dagoeneko; arte askotako alferlana izan da hangoa. Hainbeste urtean saltu eta gero egin ez bada, zerbitzategatik izango da, kontu gehiagotan sartu gabe. Nahigo dut beste aukera batzuk bilatzea. Marroka aldea izan daitekeela esaten duite batzoek, beste batzuek Aizperro ingurua; ondo aztertu beharko dira gauzak. Lehen aipatutako lan talde horrek esan beharko dira zein diren leku onenak; baina, horretan hasteko, arau subsidiarioak zehaztu zain egon behar dugu, nahi eta nahi ez.

Autopistaren sarrera-irteera eta bariantea noiz ikusiko ditugu?

Duela hamabost egun egon ziren herriko ordezkariek Antxon Jaime Garraio Diputatuarekin, eta, autopistaren sarrera-irteera 2002tik 2004ra egingo dela agindu zuten. Barianterako zubi berria ere egingo dela baiezatu zuen eta obra horren lehen fasea berehalde hasiko omen da. Trenbideko pasosibela kentu beharra dago —legeak agintzen du— eta hori dela eta, Mota arteko txukunduko dute, beti ere, barianteko Zubian pensatuz. Horretarako bota dute Izkiña tuberkuloko etxea.

Eta kirolddegia?

Azkeneko aktuazio plien arabera, ekainaren 16rako bukatuko dute; empresa eraikitzaileak horrelaxe agertu

'Motondo baztertua dut industrialdea egiteko; urte askotako alfer lana izan da hangoa.'

zuen orain dela gutxi. Hamabost bat egun luzatutu ere, nik uste sanpedrotarako prest egongo dela. Beste kontu bat martxan jartzea da; hobe da udazkenean behar den bezala irekitzea udarako nola edo hala irekitzea baino. Gainera, udan Orion ez dago behar handirik kirolegia irekitzeko.

Zertan dira hondartzak aldeko plangintzaren 2. fasea eta kirol portua?

Oraindik zehazteko dago. Abokatu bat ari da juridikoki hori prestatzen, Pablo Ruiz del Cerro donostiarra, baina luzatu egingo da. Hala ere, arau subsidiarioena hasteko dagoen bezala, hori bidean da.

Kirol portua ere egingo delakoan gaude, eta horretan salatuko gara; esperuntza badugu.

Goiko Kaleko auzokideek idatzi bat sartu dute Udaldean, aparkaleku falta eta beste salatuz. Zer irtenbide du horrek?

Bada aukera bat denbora gutxiñ egin daitekeena: Benetako etxe ondoan dauden haratzen lekuak egin daitezke aparkalekuak. Ahozko akordiora ailegatu gara lurjabeenkin, arkitektroak oinarrizko projektua ere egin du eta 30 bat aparkaleku ateratzeko posibilitatea egongo da bi solairutan. Lur azpiko aparkaleku horien gainean parke bat egiteko asmoa dugu. Aparkalekuak itxiak izango lirateke, bakoitzak bere atearekin, jakina. Baino, horren aurrean, baldintza bat jarriko du Udalak. Ez dadila gertatu Anibariko Portuan gertatu zena, aparkalekuak egin eta ezin saldu. Oraindik 15 garaje Udalaren esku daude han jendea erosten aanimatu ez zelako. Ondorioz, Udalak gutxieneko kompromisoa eskatuko die auzokideei egiten hasi aurrelik. Ez dago tokirik kaleko aparkamenduak egiteko. Gainera, Goiko Kaleak parke bat merezi du, giro pixka bat sor-

'Oriorentzat Madrilen zerba lortzeko aukera balego, ni joan egingo nintzateke.'

tuko luke.

Garajeen kostuak oraindik ez daude aztertuta; baina, hori egiten denean, jakin beharko dugu zenbat jende egongo litzatekeen prest garaje horiek erosteko. Jakina, kostu prezioan izango lirateke. Udalak gutxieneko kopuru bat ziurtatu behar du.

Etxe asko egin da azken urteotan; gehienak iniziati- ba pribatukoak eta gares- tiak. Ez al da etxebizitzen politika moldatu behar?

Egiten diren etxe guztiak saltzen dira-eta! Ni, neroni, jo eta lor nago pisuak nola saltzen diren ikusita. Nik zu esandakoak adiro ditut kalean eta garestiak direla pentsatzentzu ditzu; baina etxeak egiten diren heinean saltzen dira. Gainera, herriko jendeak erosil ditu gehienbat, ez da kanpoko jendea sartu apena. Orion gertatzen dena zera da; gazteek bigarren eskuko etxeak erosten dituztela, gero,

urte hatzuk pasata, zaharra saldu eta berria erosten dute-la.

Espainiako hauteskundeak datoak, EAJk eta EAK botoa eskatu dute eta EH, berriz, abstentziorako deia zabaltzen ari da. Zer iruditzen zaizu hau guztia?

Egia esan, nik nire burua ez daukar politikotzat. Orduan, ez naiz ausartzen balorazio politikorik egiten. Baini niri iruditzen zait, non borrokatzentzen den hara joan behar dela. Orioko herriak Ortzaika arteko bidea Madrilgo dirutik egiteko aukera badu, hara joan beharko du. Madrilgo lotura guztiak mozteko posibilitatea balego eta gu geñe buruaren jabe bagina, primeran; ni independentziaren alde hainago. Orain, bitarte horretan Oriorentzat Madrilen zerba lortzeko aukera balego, ni joan egingo nintzateke. Horretarako, oso importanteak dira hemengo parlamentarioak, bi-

tartekari lana egiten date-eta.

Bestalde, herri txikietan jende bat ez da joango botoa ematera politikoki identifikatutako ez duelako; beldur hori dut nik, behintzat. Abertzale batzuek bozkatzera joateari laga diezaiokete, garbi ez geratzeko ez direla EHkoak. Abstenitzen dena, berriz, EHkoak dela pentsa daiteke. Horiez gertatzeko EHri boto zuria aldarrikatzeko eskatuko nioke, eta ez abstentzioa.

Emakume langileen eguna ere laster ospatuko da. Nola ikusten duzu gaurko emaku- mearen egoera?

Nik uste lan asko gure egin beharrak halira bezala onartzen ditugula oraindik. Umeen ardura, esaterako, gure etxeant nires da, nahiz eta etxetik kanpo lan egin. Deskuidoan, nik haurrentzak jasotze-joaterik ez badut, amari esan behar diot umeen bila joateko. Hori asko eskertzen bida ere, ardura beti da emakumearena. Gizoneneko beren lanen arrakasta gehiago dute, gainontzeko lanetan ardura-rarik ez dutelako apena. Okerrena da erru handiena geronek dugula, emakumeok.

POLITIKA DOMESTIKOA. Ez ninen da politika filosofikorik egiten, politika domestikoa egiten duela aiterto zigun berak.

AIAKO berri

TEKNIK-DOKUM. Denborak asko behar izan dute lanek, batua datuen asko gelditu da azkenean.

Santio Errekako lanak

■ Errekaren ubideratze lanak bukatu dira dagoeneko.

HILABETE HAUETAN SANTIO erreka auzoak aldaketa handia izan du. Azken urte hauetan bertako biztanleak eta lantegiak ohitzaak zeuden eurite baten ondoren uholdeak jasaten, eta sarritan arazo ugariarekin. Erreka ondoan dagoen Arrazubiko Santuaguren baselizan ere ura askotan sartu izan da.

Gauzak horrela, Eusko Jaurlaritzak errekkako urak ubideratzeko proiektuari ekin zion, eta 1999ko otsailean hasi ziren obretan, Olatxoa eta Pagoederragako Zubien artean egin

den lan honetan, erreka zabaltzeaz gain, EVAI enpresara doan zubia bota, lekuz aldatu eta berria egin da, eta Olatxoko era bai. Guztira 132.687,159 pta. balio izan duen lan honen zatirik handiena Eusko Jaurlaritzak jarri du, Atako udalak 20 milioi inguru eta Diputazioak 13 milioikodiru laguntza emandu. Lanak Construcciones Moyua enpresak egin ditu eta nazario gustura gelditu omen dira auzokideak. Segu jatetxe paretek behera ez dute obrarik egin padura hobeto zaintze aldera.

Txikiteoa eta bertso afaria

EUSKAL presoak Euskal Herriko martxoaren alde EAJ, EA eta EHk osatutako Batera plataformak bertso jaialdi bat antolatu du martxoaren 25eneko. Jaialdiari iluntzeko Setan etmango zaio hasiera trikiti doinuez lagunduriko bertso-txikiteoarekin, eta, ondoren, Kanua jatetxean izango da afaria eta bertso saioa Sebastian Lizaso, Martin Rezabal Olam eta Jesus Mari Irazuren eskuak. Txikiteora eta afariari joateko, aurrez Kanua jatetxean txartela hartu behar da martxoaren 22a baino lehen.

Ibilaldi gidatua

GIPUZKOAKO Foru Aldundiak mendi irteerak antolatzen ditu hilero Pagoetako parkean zehar inguru honek dituen hainbat txoko ezagutzera emateko asmoa. Hurrengo irteera martxoaren 18an izango da, herriko Arreta Kultur Taldeak gidatua, eta hauxe da programa: elkarta Erroizpeko aparkalekuuan (Alako herria baino kilometro bat lehenago, Orioko gaita-Aia errepidean) goizeko 09:30etan, handik Sagastizabal, Elotsaundi, Lizarra eta Arkamelarre bisitatu, eta abiatapuntura 13:30etan itzali.

Gozategi Eparantza, 11 - AIA
TEL. 943 83 43 22

Bertako hizkarrari eta luragiak
Elizako sukuide goso eta albergina
Haurruntzko menu herena eta
jolaslekuak

SEGA

ezkontzak, batajoak,
jaunartzeak

Tfnoa: 943 83 07 16
Erreka anzoa

ARISTERRAZU

Jatetxea

San Pedro Tfnoa: 943 83 45 21

Berdintasun berbera

Ex dat feministak label hori nire gain eraman nahi. Zergatik bizkarrenatu behar ote dat label hori beste emakumeen duintasuna aldarrikatzeko? Labelik gabe ere ura baino garbiago ikusten dut emakume eta gizonezkoen parekotasuna. Zalantzhan jartzea ere!

Zalantzhan jartzen dut Frantzian egin dutena, emakumezkoak politikarien zerrendetan ager daitezen. Zer dela eta orain politikarien erdia emakumezkoak izan behar dira, beste hamaiak onarrizko gauzatan emakumeen alde ez badute ezer egin? Alaso hotoak lortzeko begi bistean jarri behar da itxurazko berdintasuna?

Berdintasunaz disfrutatzen al zuen joandien hilean bere mutil-lagun ohiaren esku kitzugarrizko jipoia jasan zuen emakumeak? Ez zituen eta ez ditu izango bere etorkizun itsuan gizonezko basati horren eskubide berberak. Eta El Ejido, emakumezko bat hil zintenean, kalera atera ziren, baina ez, haatik, hilketagatik, (halakoak eguneroko ogi bihurtu baitira), baizik era hiltzailea mairua zelako eta arrazismo betetako egoalehertzearengoa. Gainera, interes ekonomikoak emakumearen bizia baino garrantzitsuagoak dira, jakina!

Jakin, badakigu, munduko erdi osoa garela, baina maizagi bozeramailerik gabe, edota muturlokarria kentu ezinean. Beraz, gaur emakumeen izenean gure herdintasuna izateko eskubides aldarrikatzea natorkizu. Martxoaren San ospatzen den emakumeen eguna ez litzateke afiri baten kontuan geratu behar. Gauzak aurrerago eramateko garaia da. Ea! Denok, gizonezko nahiz emakumezko izan, (hain mairu edo euskaldun), eskubide eta errespetu berberarekin bizi gaitezten.

Pat Cowie

AUPEZIA ESTALTA. Presoen aldeko solidarioak tokiko azoktan ikusi ditugu.

Presoen aldeko solidarioak

Pasa den urtarrilaren 29an azkenaldian ohikoa bihurtzen ari den dema apustua izan zen gure herrian. Baina oraingo honetan apustua berezia izan zen, bi apustu ikusi baikenituen: nork plaza gehiago egin eta noizko ekarri euskal presoak Euskal Herrira.

Izan ere, eskaera horrek agertu baitziren solidarioak. Txuriz janitzako zazpi kidek osatutako tal-

deak Aiako kaleetan bira bat eman ondoren dema plazan agertu ziren, eta apustuaren ikusleei beraien apustuan ere parte hartzeko eskaera zaibaldu zieten.

Ekingo lasai baina, era berean, deigarria izan zen eta Karkara aldi-zkari honen bidez antolatzaleek ekintzan parte hartu zuten gutxi eskerrik beroenak agertu nahi dizkiete.

LABUR-LABUR

Korala Satxotan

Datorren martxoaren 18an Bihotz Alai Getxoko korala, Santio auzoko Satxotan sagardotegian izango da bazkaria kantuekin alsitzeko asmoz. Gero horretan bazkaldu nahi duzuenok deitu ezazue lehenbailehen leku gordezko.

Biztanleen datuak

1999ko abenduaren 31n 1.647 pertsona zeuden erroldatuak herrian. Alan 13 jaiotza izan ziren eta 18 izan ziren herrira etorritakoak; kampora joan zirenak, berriz, 49; eta heriotzak, 18. Batez beste, beraz, 36 pertsona gutxiago herrian.

ALUSTIZA AUTOBUSAK

Autobus litera eta 16, 19, 25 eta 56 plazakoak
Bidaia eta ezkontzeta eta sagardotegira joateko

Tel. 913 10 20 93/03 00 00 Mugikorta 659 70 30 01 - 659 70 29 05

PERTSIANAK

Marmol, PVC
Venezolanak
Motorrak...

Tel. 913 10 20 93 di Mugikorta 600 70 32 27

TXINGURRI (DRAZAINZA)

- Jastreibat ibilburi eta txandakarmentua
- Motorzaila zerozuzenak
- Motorzailen sitemaren ibilburi eta txandakarmentua
- Motorzailen menderaketa erabakizuna
- Informazio teknikak eta teknologia
- Esportazioak

Elizburu 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1569, 1570, 1571, 1572,

AFRIKA GORUTZAREN. Duela uete batzak Afrika zebarkatu zueneko argazkian ikus dezakegu Juan Mari Indo, baino hiru lagun duela.

Juan Mari Indo aiarra Dakar-Kairo rallyan

Hamazazpi egunen buruan, Dakar-Kairo rallyaren beinutegara iritsi ziren Juan Mari Indo eta Patxi Barberena ultzamarri. Ez ziren sailkatu lebenengo postuetan, baina hori ez zait axola aiarrari, bere esanetan amaitze butsa garaipen biburtzen da. Guztira 135 auto, 60 kamioi eta 240 motor abiatu bazirea ere 98k lortu zuten belburua, eta bikote hau beinutegara iritsitako lehen euskal taldea izan da, 69. postua lortuz.

ARRETA K.T.

Juan Mari, jaiotzez Portu berrikoia, egunerokoan dekorazio lanetan aritzen da Donostian—Agorregiko seinalizazio berriaren diseinua berre da—, hala ere, ez da maite duen jardun bakarra, bera izatez bidaiai amorratua baita.

Dakar-Kairo rallyaz galdezketa hurbiltzean garbi adie-

tazi digu bera ez dela lasterketako zalea, espeditzio zalea bai-zik: Horrelako karrerek herrial-

de eta paisai ugari ezagutzeko ankeria eiskaitzen dute, niri bildu bera gitarren zaiz eta koa-

petztoak bakarrik interesatuko balitzait ez nintzateke inoiz joango.

Duela 25 urte, gaur egun 51 ditu, egin zuen bere lehen bidea luzea. Lagun artean Land-Rover bat erosi eta Indiano joan etorría (49.000 km) egiteko hamáika hilabete behar izan zituzten, Harrekero

‘Konpetizioa bakarrik interesatuko balitzait, ez nintzateke inoiz joango.’

ez diri urti bidaia zeari motoz, Land-Roverrez, Indiarra hirian, Afrikara... Eta horrela Camel-Trophyc antolatzen zituen espedizioetan, katalan butzuk lagun egin eta 92ko Dakar-Paris-Cape Town berriekin kamoia joateko eskaizta egin zioten. Lehen Dakar honetan, helmugatik 150 kilometrora kamoia irautita geratu zitzaien. 94an bigarren aldiz saino ziren eta kamoia, irauli ez baita, lokaiztutu sartu zitzaien eta 22 lagunen artean atera omen zuten hiru eguneko ahaleginen ondoren.

Urte batzuetako atsedena-ren ondoren, Patxi Barbere-nak lortutako sponsorratari esker, 99an berriro Dakarri korrizta lortu zuen baina soili zazpi garren etaparaino, kotxe-mauxuratu zen arte.

LASTERKETARANO BEHAR DENA

Indoren esanetan giza pres-takuntza handirik ez da behar, baina ibilgailuak prestatuak egin behar dute, eta horretarako, dirua behar da. Oso al-dakorra da aurrekontua, sailkapeneko lehen postuetarako lehian daudenen aurrekontua 500 milioira igo daiteke.

Autoa bera 4 milioitan lortu bidaiteke ere; egokitu egin

'Gure auto-iladen zalapartaz, herri hauetako ohiturak errespetatu gabe, dena zapaltzen dugu.'

Iehar izaten da: eserleku be-reziak, segurtasun barrak, amortiguadoreak... eta horretarako beste hiru bat milioi behar dira. Gainera izen-ema-te gastuak, gasolina..., alegia, diru asko behar dela eta horretarako sponsorratok lortzeaz gainera ezinbestekoak izaten da laguntartea: hai dirua lortzeko baita konpuketetarako ere.

Gure bikotearen aurreran aurrekontua 10-15 milioikoak izan da, kotxe hobeto prestatu ahal izan dute eta, gainera, asistentziako kamoari esker, goizero kotxe berri-berria bezala jasotzen zuten.

EGUNEAZ ZEHAR EGITEN DUTENA

Dakarrak orotara 12.000 km ditu, eta egunean 800 bat egi-ten dituzte. Horretarako, egunean gida bat ematen diete distantzia eta norabideari buruzko datuekin; beraz, brujula aurrean nahiko lan izaten omen da bidea egiten. Bere esanetan, orientazioa da garrantzitsuena, horretan lau Dakarrikako esperientziak asko

laguntzen dit. Basamortua itxasen bezalakoa da, baina itsasoa kompas edo GPSen kitarrez zuzentzaia basamortuan, berriz, bidea duna, zulo eta terraplenen artean asmatu egin behar izaten da. Galduz gero, antolakuntzak eramatara behartzen duen GPS sistemari esker kotxearen kokapena jakin dezakete. Istripi eta larrialditarako kutxa prezintatu hat eramatzen dute.

Ura da gairik prezintatuena; beraz, kotxeko zirrikintu guztia aprobatxatu lehar izaten dituzte ura eramateko. Aiztraren hitzetan, berabaldia egiten duenez, ur asko behar izaten dugu, hala ere pista egiteko geratu-bebarrik ez dugu izaten, izerdi-hidez gassatzen baitugu. Gainera, ibilbidean zebar danden kontrolak, kartolina seilarazkoak, aprobatza ditzakegu. Nahiz eta telebistak egarri eta herri irudiakatzen gaituen, ez da batabelterako. Niretsat gogorragoa da eguneroako laua Dakarreko etapa bat egitzu bano. Janariaz ez gora gogoratu err egiten, dena

den, antolakuntzak janari pul-tsak ematen ditu eta gauean, behin kotxa erröhisaudoen, buffet om gauza eskaizten di-gute. Afalatzeko kanpin mendak gieuva osa-osa berezia izaten da, bi-biru mila lagun biltzen baikara.

AFRIKA ETA AFRIKARRENTZAT ZER?

Dakarrak paisaia ederren gaza-tzeke eta berri asko ezagutzeko aukera ematen du, nahiz eta bertakoekin harremanak izateko debora gehiagorik ez izan. Hala ere, badu alderdi txarrik, bango berri batzak sakrataak dira, tribu batzuetako buruzagiet batzena eskatu behar izaten zaie berrigunak bixitatu abal izateko, eta gure auto-iladen zalapartaz, berri hauetako ohiturak errespetatu gabe, dena zapaltzen dugu.

AURERA BEGIRA...

Juan Mariaren azken rallya izango omen da hau, baina bidaiatzeari ez dio utziko. Land-Roverrez Libiara joateko asmoa agertu digu eta baita Argentinan eta Kuwaiten egingo diren lasterketetan parte hartzeak ere.

Gazte-gaztea ez da; baina, hala ere, ez zaio falta bidaiatzekeko gogo eta ilusiorik. Be-jondciola!

ESKORTO BASAMORTUA. Basamortua zeharkatzeko autok om osak izateaz gain, mudo prestatuak joan behar dute.

*burujabetza bidean
hamaika
arrazoi
abstentziorko*

EH
Eduard Hollstein

abstentziorako hamaika arrazoi

1	duintasuna Euskal Herriko kultura, hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera.
2	demokrazia Euskal Herriko erakundeak substantzia, euren aldean, euskaldunen hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Euskal Demokratikoa, hizkuntza eta hizkera. Euskal Demokratikoa, hizkuntza eta hizkera.
3	bakea Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera.
4	askatasuna Gure gizartea, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak.
5	heldutasuna Euskal Herriko kultura, hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera. Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera.
6	arduro politikoa Gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera.
7	koherenzia Hizkuntza, hizkuntza eta hizkera gure herrikoia, hizkuntza eta hizkera. Hizkuntza, hizkuntza eta hizkera.
8	ziurtasuna Gure hizkuntza, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak, hizkuntza eta hizkera libre eta demokratikoak.
9	gure ekonomia Gure ekonomia, hizkuntza eta hizkera. Gure ekonomia, hizkuntza eta hizkera. Gure ekonomia, hizkuntza eta hizkera.
10	gure kultura Gure kultura, hizkuntza eta hizkera. Gure kultura, hizkuntza eta hizkera.
11	hem honen etarkizun askoa Euskal Herriko kultura, hizkuntza eta hizkera. Euskal Herriko kultura, hizkuntza eta hizkera.

EUSKALDUN

berriak

JOSE VICENTE MIERA

Txepi, hala deitzen diote lagunek, ora-in dela 23 urte jaio zen, Orion bertan. Gurasoak, kanpotik etom ziren, Burgos-tik, baina aspalditxo. Berahiru anai-arrebetar gazteena da eta hirurak hemen jaioak dira. Nola ez, etxearen giro erdalduna izan dute eta eskolan ere, A ereduari zener, ez du sekula euskal-girorik izan.

Hala ere, Goiko Kaleko giro euskalduna bizi izan du txikitik eta horrek bultzatu zuen euskarra ikastera. Oso umetik hasi omen zen ulemerena lantzen, Euskal Telebistako lehen kateda ikusten zuen sarrion, nahiz eta gauza asko ondo uertzez. Horrela, eta auzokideekin jolasean, berehalako iritsi zen dena ulertzera.

Berak dioenez, Jokin Perona eta bere sendiak asko lagundu zioten hitz egiten ausartzera. Lagun minak ziren eta askotan joaten omen ziren Miranda baserrira. Bertan euskaraz hitz egiten zuten barra-barra eta, hamar bat urte zituenetako, nahiko ondo moldatzen zela dio Txepik.

Hitz egiten hasi zen batean auzokideek barre egin baizotene ere, ez zitzaien asko kostatu pauso hori ematea. Zein herrian bizi garen kontuan hartuta, erraza egin zitzaien euskarra ikastea. Eskolan, berriz, idatzizko euskarra landu zuen, nahiz eta aspaldian ez duen euskaraz idazten.

Gaur egun lagun batzuekin eta lanen egitendu euskaraz gehienbat. Egun oso baliogarria dela dio, batez ere, lan munduan gero eta gehiago eskatzen dutelako euskarra jakitea.

NIRE KULEROAK

Anjel Lerbundi & Anton Olariaga

BI MAISU ELKARLANEAN

KARKARArentzat oso maiteak diren bi lagunek egin date liburu hau. Batak hitzak jarri ditu, besteak irudiak, zein baino zeinek gauza ederragoak eginez elkarlaneari.

Bernardo Atxagari irakurri diot testu arinak eskatzen dituela umeak, uzkarak, akzio biziak eta, horregatik, deskripzio luzeak ez direla oso egokiak haur literaturan, irakurketa astundu egiten delako. Hor sartu behar da ilustrazioa, deskripzio idatzien lana osatzeko. Atxagarentzat irudiak nahitaezko erreferentzia dira akzioa jarraitzeko; bide batez, txikien bizi-esperientzia urria osatzeko.

Andu eta Olariagaren lana eredugarria da alde horretatik. Anjelek testu arin eta bizia eskauntzen digu, esacera zaharrak, umorea eta misterioa elkartzut; Antonek, hitzik esan gabe, hori bera egiten du indarrez eta elegantzia betetako irudiekin. Ganzamen izugarria hartuko duzue irakurzerakoari, eta ez umi zareteriek bakarrik.

Maxe, neska argia, da liburuaren protagonista eta berari gertatukoaren haritik gustura baino gusturago ibiliko gara liburuaren orrialdetan barrena.

Bitxi distiratsua da liburua nso-nsorik.

ANA G. DE TXABARRI

ZORIONAK

Gutunak bidaltzen dizkigutenei

Poz handia ematen digu KARKARA es-kutitzet beteta joatea; horretarako jaio baitzen hein handi batean: herritarren arteko komunikazio handitzeko.

Beraz, ale honetan gertatu den bezala, gutunak bidaltzen segituko du-zuelakoan gaude, gu beti saiatuko baikara txokoren bat gordetzen zuen-tzat. Zorionak!

ZORIOTXARRAK

Komunetik behera hondakin solidoak botatzen ditutzenei

Notizio nagusian kontatzen dugun moduan, ur zikinekin hatera doazen hondakin solidoeik karagarrizko arazoak sortzen dituzte hodi eta pönpetan. Hori kontuan hartuz, saiatu gaitezen zaborrak bakoitzak behar den lekura botatzen.

Gobernadore Zibilaren bisita, dema eta korrika-apustuak

Orain dela 25 urteko otsaila ez zen oso hilabete emankorra izan albistean. Mundu zabalean, aipatzeko da Grezian izandako estatu kolpeak ezzuela aurrera jarraitu. Portugalen, berriz, militarrek hartu zuten telebištaren zuzendaritzar. Etiopia eta Eritrearen arteko gerran 1.500 lagun hil ziren zapiskunetan. Liman jendea kalera ateraz zen; sakatzen hasi, eta izandako istiluetan 100 hildako suertatu ziren.

Gertura etorri, sardinian zebiltzan baporeek ezustean antxo dexente harrapatu zuten. Getariako bapore batek, berriz, foka bat harrapatu zuen.

GOBERNADORE ZIBILA AIAKO Julio Rodriguez Roman Gipuzkoako Gobernadore Zibila Aian zen herria bisitatzen. Arratsaldean iritsi zen, eta Jose Manuel Lizaso alkatea eta zinegotziak bere gain zeuden egin behar zuen bisitaldian laguntzeko. Lehenbizi, 68an eraikitako frontoa eta probaleku ikustera joan ziren. Artean, estali gabe zeguen eta tapatzeko asmoa azaldu zuten, hemengo eguraldia dela-eta, askotan arazoak izaten baitzutzen. Gainera, Gipuzkoako probaleku nagusia zen. Horretarako bi milioiko aurrekontua zuten.

Frontoik haur eskolara joan ziren; eta han herriko idazkariak, Bitoniano Etxeberriak, eta maisu-maestrek Aiako haurrek eskolarizatzeko zitzuten arazoak kontatu zizkioten Gobernadoreari. Aian haur eskola besterik ez zegoenez garai hartan, behin adin hori pasatai inguruko herrietako eskoletara joan behar izaten zuten, eta askotan arazoak izaten zitzuten horretarako.

Eskolarizatzeko arazoek gain, kultura eta kirol arloetan ere baziutzen nahiko oztopo, udalak bakarrik ezin baitzien aurrera egin herrian sortzen ziren arazoek. Aian hamaitza auzo baitaude 55 km

orain dela...

**25
URTE**

1975

karratutan. Bestalde, udaletxea bierritzeko premia ere azaldu zioten. Lau milioi behar zituzten eta Aiako aurrekontua hirukoa zen.

DEMA ETA KORRIKA-APUSTUA. Otsailaren 2an Aiako Gaztañaga baserriko zaldia Orioko Bentako mandoaren aurkalehiatu zen, eta zaldiak aise irabazi zuen, jendea harrituta utziz. Zaldiak 104 plaza egin zituen ordu erdian eta mandoak, berriz, 76. Jokoan 20.000 pezeta zeuden.

Otsailaren 16an, idi bakarreko dema izan zen Aiako probaleku. Ondinen idia eta Izetarena jardun ziren, eta oriotarrak irabazi zuten. Izetarena hasi zen, eta ordu erdi batean lau plaza, bi zintza eta metro bat egin zituen. Besteak hamazapir minutu behar izan zituen aurrekoaren marka hobetzeko.

Egun horretan bertan, Tolosako zezen plazan eguerdiko hamabietan, Iruntiberri aiarrak eta Argiñarenak korrika-apustua jokatu zuten Irazusta asteasuarren aurka. 12 kilometro egin behar izan zituzten korrika, «kilometrero txandakatuz. Asteasuarrek irabazi zuten 36' 41" denborarekin, Iruntiberri-Argiñarena bikoteak 37' 02"ko denbora egin zuten.

ORIONO HAURREN KUADROAK SANTELMON. 6-14 urte bitarteko haur oriotar batzuek kuadroak izan zitzuten erakusgai San Telmo museoan. Ondorengo hauek dira bere lanak erakutsi zitzutenak: Jabieta Aramendi, Edurne Arregi, Eugenia Baylin, Rosa Carrera, Santos Carretero, Jesus eta Susana Cisneros, Koro Etxeberria, Nati Goldarroz, Jose Ramon Lizaso, Anjela eta Nati Lopez, Isabel Idigoras, Enrique Manzanas, Laura Romeo, Santos, Pedro eta Silverio Uranga, M. Angeles Urkizu, M. Jesus Urrutia, Manuel Ruiz, Rosa Velez eta Xabier Lertxundi.

Akobe

Juan Albizu
elektrogailuak

CARFRA Markako
sukaldeko
altzariak!

Abeslari kalea, 6
Tfnoa: 943 83 12 49

JUANTXO
harategia

Hausengo turismoa,
Espezialitatea: triportak, otoiliak,
etxeko produktuak...

Tfnoa: 943 83 18 37

DORRONSORO
JANARIENDA

www.dorronsoro.com

Carmen
Arraindegia

Tfnoa: 943 83 05 37

IRADI

Alto Lertxundi, 33 Telefax 943 13 46 96

ANARRA

IRAI-ONDO, 2 - Tel.: 943 83 21 60

Boutique

Zune gizakia arrazak

Estropalarri kalea, 12 - Tel.: 943 13 28 16

JAIOTAKOAK

ORION

Oihan Gozategi Ubieta, urtarrilaren 17an

AIAN

Ez da emer jaiotako honetan.

HILDAKOAK

ORION

Ramón Genoba Uranga, otsailaren 1ean, 94 urte. Klaudi Etxeberria Oñate, otsabaren 8an, 64 urte. José M. Perla Gozategi, otsalaren 24an, 86 urte.

AIAN

Iz da hildakoen lizan hilabete honetan.

TOSTONAKOAK

Juan Aranberri eta Teresa Lopetegi

Ainako Erreista baserriko aiton-amonak urtarrilaren 14an "urrezko ezteiak" ospatu zituzten. Egokiera behar den bezala gozatzeko asmoan, egun batzuk beranduago familiako guztiek elkartu ziren egun pasa egiteko. Lehendabizi, Laugainen meza entzun zuten, eta, ondoren, bazkaria

egin zuten, inguruan 9 seme-alabak, suhiak, errainak eta hiloba guztiak zituztela.

Zuek ere zuen seme-alaba jaioberriaren argazkia edo ezkontzakoa txoko honetan argitaratzea nahi baduzue, bidaliguzue eta guk jarriko dugu, gustu handiz.

EZKONDUTAKOAK

ORION

Andoni Ibarra Santamaría eta Igune Garmendia Muntzadior, otsailaren 12an.

Vicente María Lekuundi Lerañaga eta Idoia Agirre Alzueta, otsalaren 1ea.

AIAN

Juan Bautista Azkue Oñate eta Leire Lopetegi Alberdi, otsalaren 25an.

MARTXOA

Tean Mutiozabal	18 eta 19an
2an Barrenetxea	Iriarte
3an Uranga	20an Barrenetxea
4 eta Sean	21an Uranga
Azaidegi	22an Azaidegi
6,7,8,9 eta 10ean	23an Zulaika
Lasa	24an Iriarte
11 eta 12an	25 eta 26an
Zulaika	Mutiozabal
13an Mutiozabal	27an Uranga
14an Barrenetxea	28an Azaidegi
15ean Uranga	29an Zulaika
16an Azaidegi	30ean Iriarte
17an Zulaika	31an Otaizola

GUARDIAKO BOTIKAK

HELDIDE ETA TELEFONOAK

AZALDEGI: Iruñeko kalea, 8. 943 13 31 93 Zintzitz

BARRENETXA: Diputazio kalea, 17. 943 83 23 96 Zasangue

LASA: Herriko plazu. 943 83 09 36 Orio

MUTIOZABAL: Kale Nagusia, 12. 943 83 29 70 Zintzitz

OLAIZOLA: S. Frantzisko kalea, 16. 943 13 38 14 Zintzitz

ZULAIKA: Iruñeko kalea, 41. 943 13 29 94 Zintzitz

URANGA: Zignordia kalea, 17. 943 13 40 19 Zintzitz

IRIARTE: Zientzilegi, Pilotxu-Erre. 943 13 29 82 Zintzitz

SARASUA ERRETEGIA

Plater bereziak:

- Arrain zopa
- Arrain eta haragi erreak

Eusko Gudari, 29

Telfnoa: 943 83 90 05
943 13 25 32

ERROTA

- Eztei ospakizunak
- Banketeak
- Kartxa zabala
- Eguneke menua (lanegunetan)
- Oheak

Telfnoa: 943 83 54 65

NIRE HONETAN

Agur, 'Gorriya'

Klaudio Etxeberria Oliden, Gorriya, moide zaharreko gizona zen. Ortzailekakoa, kasta gogorreko, osaba Bautista Olidenen moduan. Ume moko bat zela hasi zen arraunean, oriotarrekin lehian aurrena, oriotarrekin batera ondoren. Arrauna kirola baino gehiago erlijioa zen garaien nabarmendu zen. Arrauna afizio-zuen, ez ofizio, baina nekez esango zion ezetzik inori. Arraunak postasunak eta atsekabek erman zizkion, uretan eta lehorrean. Itsasoan ez dut lagunik ezogutzen, baina lurrean ez dut ersairik nahiz zioen. Aoko izan ditu, ordea, zoritzarreraz.

Telmo Zarzarekin ospatu zuen chungarren bandera (Athleticale amorratua zen), Francoren eskuetako banderak jaso zituen, tongo egittea leporatu zioten... arraunean mila pasadizo izan zituen. Behin, Klaudio patroi eta osaba Bautista arraunari zela, Donostian, zegokien baliza hon-doratu eta okerreko balizan eman zuen ziloboga. Estropada galdu egin zuten. Osobok jo egin nahiz nindu-en. Portuna intsi eta kornika alde egin behi gironen nuen Alde Zaharrera.

Apala bezain langilea; gorputzez txikia baina nerbio handikoa; zakarra batzuetan, gozoa eta jatorra gehienetan; iharra baina sendoa; maitatua, miretsia eta gorai-patua bezain gorrotatua, kritikatua eta gutxietsia. Arraunaren historioko patroi kritikatuenetan izan noiz, esan zuen.

Maitatua eta gutxietsia, batez ere, Orion. Herrian ez didate inoz justiziarik egin: kanpora joaten ninzenan kritikatzen ninduten eta herriaren geratuz gero, berriz, ez zidaten kosurik egiten. Haia ere, beti Orioren alde. Ezagutu eta estimatzen zintugunon partetik, agur Gorriya.

JAKES GOIKOETXEA

KANPOAN
daudenak

Mikel Esnal Olasagasti

Mikel Esnal 1997ko urriaz ge roztik bizi da Bartzelonan. Disenitza industriala ikastera joan zen hara, bere analek egin zuten moduan, eta ikasketak bukatu bezain pronto Oriora bueltatzeko asmoa du.

Egunero bixitza nahiko mugatua izaten du. Aurten, lehengo urtean bezala, bere irakasle hantekin egingo du lan Mikelek. Goizeko zortziak alderajaiki eta lanera joantena 13:30ak arte. Bazkalostearen, atseden pixka bat hartu eta lauetarako klasean sartzen da zortziak bitartean. Autobusa lehenik eta gero metroa hartu ondoren, etxeratzen da. Afaldu eta gero, biz-pahiru ordu pasatzen ornen ditu ordenagailu aurrean diseinatzen. Berak airtortu digunez, Eskolako proiektuen entrega egunak allegatzen direnean, ez du lo askorik egiten.

Bizimodu aldaketa honek, zer ikași handia eman diola diu berak. Adibidez, etxeko lanak egiten eta janaria prestatzen ondo asko ikasi du dagoeneko. Eta, batez ere,

“
Katalunianak
- askotan
parekatzen
dira
gurekin,
bai
lanean,
bai
politikan...
”

hainbat pertsona, kultura eta pentsamolde errespetatzen jakin behar dela konturatua da.

Sarritan etortzen bada ere, inguruko jendearen falta somatzen du Bartzelonan eta, nola ez, hemengo itsaso eta mendiak ere hai. Hangnaz, berriz, gehiengos-tatzen zaiona da kultur arloan dituzten bitartekoak eta hauei ematen zaien garrantzia.

Katalanarekin ezomendu zaitasunak izan,honezkero moldatzen baita. Mikel katalanez. Bartzutan, han inork uiertzen ez duen hizkuntzan aritzea, euskaraz, baliogartia izan zaiola dio.

Euskaldunoi buruzko iritzioso ona jaso du langileak ormen gara. Gainera, kataluniarra askotan parekatzen dira gurekin, bai lanean, politikan...

Bestalde, atentzioa eman dia na telebistan bernak emateko era izan da: ez omen dute egia guztia esaten, eta, gainera, askotan gertatu denaren kontrako bi-hartzen dute kontakizuna azkenean.

ASALDATZAILE *jeniala*

Azkenaldian bitzetik bortzera dabil Oteiza komunikabideetan. Hiru liburu berri argitaratu dituzte berari buruz ('Elogio del descontento', 'La piedra acontecida' eta artistaren antología poética bat), jardunaldiak antolatu dituzte inguruko unibertsitateetan, bere izena daraman fundazioko museoa prestatzen ari dira Alzuan, erakusketa eta eskulturak jarritzen ari dira nonabi... Oriolar unibertsal bau bobeto ezagutu dezagun, bona Egunkarian jasotako idazlan eder bau.

ALBERTO BARANDIARAN

Nik eztakitz! Jurgi Oteizak defenditu behar dudau/edo/Jurgi Oteitzak ni defendatu behar nauen/ezpaitidate esan / uuden/bjetatik emazurrzaga.

Gabriel Arestik 'Harri eta herri' linea utzi zuen idatzia Oteizaren eskultura konprenitzeko bista larra behar dela, eta berak ez zuela konprenitzen. *Jurgi Oteitzak/ Iurrearen bitz egin zuen/ nik eztut bolakurik musten, hainua hala ere/egia dela/dakit/Jurgi Oteizak gizonago bat baita;/ azken bolada boretan pentimentoa ekarrri nautu/bara/profeta bat/ dela.*

Arestiren hitzok etengabe errepiñatu dira eskultorearen lanaren inguruaren: eskultura, proposamen estetikoa, latza izan zaien gehienei, ez du esko-larik sortu, hainaz profetaren itxura hartu izan du behin haino gehiagotan. 'Quosque tandem' edo 'Ejercicios espirituales en un tunel' liburuen euskal sortzaile askoren gain libura eragin zutela gauza jakina da. Hainaz, hona galdezer eragin izan du euskal kulturan Jorge Oteizak?

Berak beti kontatzen dimi Orioko hondartzakoak, osabarekin joan eta hango haren-

tan zuloak egiten hasi zenean. Babedeku zirenen niretzat capazia baiek, eta hain konturatzen hasi mietzen mistika berezit zegoela zernarriz eta Iurrearen arteko buerreman hantau. Orduan era-baki omen zuen eskultore izango zela. Lekaroen ikasi undoren, Madrilera joan zen Medikuntzakasteara, hainahitugarraren kurtsoan utzi zituen ikasketak, eta eskulturari-ekin. 1933an Gipuzkoako Artista Gazeen Biurtekoaren lehen saria lortu zuen, eta 1935ean Argentinara abiatu zen, Narciso Balenziaga eta Nikolas Lekuona pintoreekin batera. Amerikan emaniko hamahost irteten hasiko zen arte experimentaliei biuruzko bere teorienkin, hainaz mugarrua izango zuen 1950ta, atzera Euskal Herrian zegoela Arantzazuko estatuarirako projektua esku-

ratu zuen. Proiektu plástico horretan gure herrian moizelkartutako lan talde oparoena, sortzaileena eta aberratsena bildu zen: Oteiza ez ezik, Sáenz de Oiza —arkitektura lana—, Basterretxe —absideko pinturak—, Lucio Muñoz —erretanla— Txillida —ateak—, Xabier Egaña —otoitzegiko muralak—...

1969an ofizialki zabaldu zen Arantzazu da Oteizaren lanik garrantzitsuen. Besteak beste, bizitzan proiektutako artean burututako ia bakarra izan delako, 1969tik aurrera hasiko zireg, hala bestacaren atzetik, artistaren portrotak. Porrot artistikoak, proiektutako ametsak utsipiaren mugatik pasatuko ez: Debako Eskola, Salburua Arana Fundazioa, Ametzagaina, Alondegia...

Geróznik, eskultura utzita, ez erakusketarik edo lan publikorik, asaldatzailearena egindizandu euskal kulturaren munduan. Idazkietan, elkarritzetan, esaldietan edo jarreretan, beti ahalegindu da gogoak berpizten, lozorroak astintzen, dudak sortzen. Hori guzti, bere lagun minenak ere behin haino gehiagotan indotikusata dituen jarrera erradikal batek abiatuta.

Horren alibile dugu 'No-

ciones para una filología vasca de nuestro preindoeuropeo' liburuak, 1996an kaleratua. Bertan eskultoreak azaltzen zuen aurretik egimiko guztien funtsa: ez da nahikoa daukaguna aztertzea gure jatorria eta gure izaera oleru ahalizateko. Harantzago joan behar da, Oteizak zeharkatu zuen filólogo guztiek mugazuten eta duten atea: irudikatzearena, *Maldon bebera duan euskal hantzu lan egitea dugu, azken mila urteetan jipuitatako euskal hantzen, huri bere hantzen adina bolitz bezala. Nik 16.000 metrora lan egitea dat; jatorriari bobeto ikusten eta aditzten da denea*. Filólogoak asaldatzeko moduko teorik sujentziaz bateriko doimak dira horrela Oteizaren ahotik entzunda. Badago gauzak atxikitzezko modu eredugarri bat bertan. Liburu horretan artistak galdeku egiten du zer egiten zuten, zer ikusten zuten, nola ikusten zuten lehengo euskaldunek, hau da, euskara asmatu zutenek. Oteiza sartu zen, horrela, Alicearen ispiñaren bestaldean. Oteizak sarrarazi gintuen.

Ez du arrakasta handirik izan, bistan da. Tartean gelditu dira poesia: 'Androcantoy sigo, Estética del hueco, Existe Dios al Noroeste...'

Bere azken proiektua beharko zuenak ere ez du izango arrakastari. Altzaia herrian lan guztia sailkatu, laxatu eta gero erakutsi eta zabaltzeko pentsatua zegoena. Oteiza Fundazioa, erremediorik gabe, hain zuen artistik ebitatu nahi zuena izango da: lanak erakusteko beste museo bat. Beste bat. Asaldatzailea museoko pieza bilhurtuta.

Banderen bedeinkazioa

Elizatik ateria berriak dira, bandera eta trofeokin, meza entzun eta dena bedeinkatu ondoren. Ez dakigu seguru data, baina berrogeita hamargarren urtearen inguruan behar du. Gaur egun ez bezala, Kontxako bandera irabazitakoan bakarrik egiten zen bedeinkazioa eta, orduan, azkenekoz egin zenetik irabazitako bandera guztiek eramatzen ziren. Egia da urte haietan ez zirela orain bezain beste estropada jokatzen eta arinago egiten zen denak karriatzea, Denbora asko pasatzen bazen, ordea, Kontxa irabazi gabe, asko pilatuko ziren. Behar bada horregatik ez zaigu gustatzen oriotarroi luze jotzea Kontxa irabazi gabe.

ELKARRIZKETA ETA BAKEAREN ALDE

- Euskal Y izeneko trenbide sarea eraikiko dugu.
- Pasaiako badia ingurua berritu eta industrializatuko dugu.
- Irungo muga nazioarteko geltoki batekin berriztatuko dugu.
- Itsas paseoak eraikiko ditugu Gipuzkoako kosta guztian.
- Kontzertu ekonomikoa defendatuko dugu gure autogobernuen ardatz moduan.

- Contruiremos la Y vascaya ferroviaria.
- Regeneraremos e industrializaremos el entorno de la bahía de Pasajes.
- Rehabilitaremos urbanísticamente la frontera de Irún con una gran estación internacional.
- Realizaremos paseos marítimos a lo largo del litoral guipuzcoano.
- Defenderemos el Concierto Económico como institución modular de nuestro autogobierno.

Orioko Arraun Elkarteak, beriz ere nabarmen

Arraunean oñikoa den bezala, Orioko nabarmen geratu behar du beti. Oraingoan ere nalsarmen geratu da, are gehiago, lotsagarrir. Aita Klaudio Etxeberria hiltzean dolurinak, lore sortak, eskelak... jaso ditugu aitak patroi lanak egin zituen eta egin ez zituen hainbat arraun-elkartetik. Oriorik ez, jakina. Horregatik, eskerrak eman nahi dizkio gu hain ‘maitea’ dugun Orioko Arraun Elkarteko zuzeindaritzari.

Pentsa, aita Ondarroako Arraun Elkartearen ari zencan, debekatu egiten ziontzen Orioko Arraun Elkartera sartzea, Ondarroakoek bertan sartzeko baimena zuten arren, «Ez gaizki hartu, baina Klaudio ‘Gorria’-k ezin du Orioko Arraun Elkartera sartu», esan zieten Ondarroakoet. Gordina bezain egiasko gertaera. Uka dezala, bestela, Jose Mari Olasagastik. Hori guztia aintzat harruta Orioko Arraun Elkartearen instalazioak udalarenak, denonak, direla.

Ez dugu uste aitak halako tratua merezi zuenik Orioko Arraun Elkartearen alderik; duela urte asko Orioko trailleruko patroi izan zen eta makina bat bandera irabazi zituen. Geroztik ez ziontzen beste aukerarik eman.

Garetzat oso mingarría da Arraun Elkarteak aurrekin izan duen harremana, hai hil aurretik, haita hil ondoren ere. Are gehiago ikusita elkartea utzi duten batzuk zein ondo tratatzen dituzten. Ez dugu uste beste inor gure aita zena baino okerrago tratatu dutenik.

Aurreko samin eta kritika guztiak azaldu ondoren, eskerrak eman nahi dizkio Orioko herriari eta, bereziki, Klaudio Etxeberriaren heriotzarenurreko eta ondorengo egun gogortean beren samina adierazi zigitzen lagun eta arraun elkartea guztiiei: Getaria, Zumaiak, Tolosa, Ondarroa, Arkote-Bermeo, Castro, Kaiku, Pasai Donibane, Pasai San Pedro, Lasarte... Eskerrik asko guztiei. Orioko Arraun Elkarteak, ordea, heste lehingoz erakutsi du —guri, behintzat, bai— bere gizalege herezia. Losak, gorritu ez, horitu egin beharko lituzke bertako ardura-dunak.

ETXEBERRIA-ESNAL SENDIA

Klaudio Etxeberria Gorria

Joan den otsailaren 9an entierroa izan zen Orion. Nor eta Klaudio Gorria! Gure oriotar peto-petoa. Bai, peto-petoa. Berak, beste era hatera eramango zuen hori, baina nork ez? Lehengo batean,

Benito Lertxundi izan zen ETBn, eta argi eta garbi geratu zen nongoa den. Herritik kanpo gabiltzan guztioi gertatzen zaigun moduan: *Oriostarrak “la lete” zarete, zuen izen jakin hain lehenaga jakiten dugu mingotak zarete*.

Oraindik, bere familiaren suminduraren oroitza nire erraketan bizi-bizirik dudan une honetan, omendalditxo bat egin nahi diot. Bai beragatik eta baita bere familiagatik ere. Mila erreferentzia egin nitzake, nor nazien argi utsita; baina ez ditur egingo. Ez dut nahi gutun honen azpian nire sinadurarek agertzea. Era anotimoan agurto nahi dut gure arraunean hain garrantzitsua izan den ‘Gorria’. Eta honela egin nahi dut herri osoaren izenean hitz egin nabi dudalako. Familiari hitz erateko adinako ausarriar aski dudanez, hizki hauen bitartez atsakabeian lagundu nahi nieke; eta jakin exzue, zuen aita-senarra-aitonak hutsune handia utzi duela gure herrian eta gure artean.

Goiain bego gure Klaudio Etxeberria.
ORIOTAR BAT

Frontoia naiz eta triste nago

Inork ez nau maite. Jende gutxi bishitzen nau eta iragantzinak joa nago. Ai, saharrak gabe hizki nintzen garai hartako egunak, eguzkiaren beroa eta curiaren bustia zuzen-zuzenean pasotzen ntuenean. Dena, zeharo hostita nengoenan ere ez zen falta izaten zakuekin guxo-guxo lehortu eta, ondoren, beren izerdi tantekin nire lurrak alaituko zuenik. Gero, bahesteko asmoan edo, estali egin nindutien. Geroztik, gero eta jende gutxiago etortzen da niregan, eta etortzen direni asko ez dira pilotan jokitzera etortzen, orain askok nolana hirabiltzen naute, oso joko arrotzak egiten dituzte nirean, eta ez ditut oso gustuko, euskal pilotak berak jokatzeko nahikoa era differentz ez haleuka bezala.

Orain dela urtebete arte andre bat etortzen zen ni zaintza, gutxienez garbitu egiten ninduen. Baina andre hori beste norabait craman zistet eta azken urtebete honetan oso zikin nahi. Lehen ere hala omen nengoan, batzuek hala zioten, behintzat, eta arrazoi eido aitzakia horrek dirua ordaintzeari ere urri egin zioten. Gero, berriz, jendea dirua ordaintzen hasi zen guziaz hobetuko zirelakoan. Baina orain okerrago daude lehen baino, askozaz ere. Lehen bezala, curia egiten duenean ur asko sartzen zait itokinatik eta pelotak eta pelotariak txirristatu egiten dira; argiak ez daude behar bezala jarrita eta garbituta eta pelotariekin ez omen dute ondo ikusten;

eta okerrena, pareta, batez ere atzekoa, zuloz beteta daude. Baina, gainera orain, lehen ez bezala, aldagelak itxita daude eta inor ezin da sartu nire harrenetaino; eta dantak batere intimitaterik etortzen diren neska-mutilekin, ezin ditut haien gorpuz-athletoak ikusi ere egia, partidua bukatu bezain lasaer joan egiten dira.

Ez dakit zer pentsatu, niste inean alkatea bera ere pelotazalea zela, Ibilai ez dakit... Pentsatu nahi dor udalean ez dantxela dirrik niretzat, beste kirolak egiteko eraikitzan ari diren kiroldegirako behar dutelako; Ibilai hori horrela hada ezin dut alerta zergatik utzen ote diruzten batzuetan nire argiak gau osoan piztuta; lo egiten ere ez didate utzen.

Ez dut asko eskatzen, txikunketa eta ardura pidea bat, zaloak tapatu, argiak ondo jarri eta aldagelak hiriz zabaltzea; ea era hooretan, beriz ere, haurrek eta gazteak nireganazten hasten naizen. Euskaldunen kirolgune nazionala omen naiz; zergatik ez nauzue, ba, oriotarrok ondo tratatzent?

J. MIGEL MANTEROLA ETA BESTE 25 LAGUN

Nor da gaitza hemen?

Gaitza: Osasunaren kaltea. Gaizkia, eritasuna.

Oriotarron hiztegia, ordea, hitz honiek badu hestelako esanahirik ere duela urtebetetik hona: rock taldea,

Lehenik ere aberatsa zen berriko kulturaren hizregia (Benito Lertxundi, Imanol Urkizu, Gozategi, bertsolarik...) gehiago aberastea eta freskatzea ekatri du talde honen.

Udalak, alabaina, kultur teknikaria tarteko, zoritzarrez ez dirudi kontuan hartzeko asmoa duenik eta entsaizteko lokalik gabe utzi dituzte, beti ere, interesatuko diren aitzakiapen. Guztia, eskaria sartu, hitz ederrak jaso eta urtebetera. Otsailaren 4an ospatu dute lehen urtehetetza herriko taberna batean eta legezkora litzateke lortu zuen giro ona eta kantuetan erakutsitako trebetasuna aitortza.

Legezkora ere, talde gazte hau lokalik gabe lagatzea ez dela bidezko esatea, horretarako idatzi baitugu eskutitza.

Dagokiontari, dagskienet, axilarik izango ez badie ere, ez diegu ez azalpenik ez ezer eskatuko, ongi baitakigu alperrilakoa dela eta aurregia zuritzen inork ez bezalako abildadea dorela.

Gaitzakoei, berriz, kitarra, hasu, bateria eta ahotsari gogor, gngoz eragiteko, askorentzat pozgarria baita herriko talde bat kontzertuetako agendan ikustea. Animo eta urte askoan!

FERMIN LAZKANO ETA 27 MUSIKAZALE

